

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 4. joulukuuta 2020
(OR. en)

13709/20

Toimielinten välinen asia:
2020/0345 (COD)

ECODEX 2
EJUSTICE 103
JUSTCIV 147
JAI 1070
COPEN 368
DROIPEN 117
IXIM 132
DATAPROTECT 146

EHDOTUS

Lähettiläs:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	3. joulukuuta 2020
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2020) 712 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI rajatylittävissä siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä käytettävästä tietokoneistetusta viestintäjärjestelmästä (e-CODEX-järjestelmä) ja asetuksen (EU) 2018/1726 muuttamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2020) 712 final.

Liite: COM(2020) 712 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 2.12.2020
COM(2020) 712 final

2020/0345 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**rajatylittävissä siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä käytettävästä
tietokoneistetusta viestintäjärjestelmästä (e-CODEX-järjestelmä) ja asetuksen (EU)
2018/1726 muuttamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SEC(2020) 408 final} - {SWD(2020) 541 final} - {SWD(2020) 542 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Kansalaisten ja yritysten oikeussuojan tehokkaan saatavuuden varmistaminen ja oikeudellisen yhteistyön helpottaminen jäsenvaltioiden välillä ovat EU:n vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen tärkeimpiä tavoitteita, jotka on vahvistettu Euroopan unionin toiminnasta tehdystä sopimuksessa¹.

Unioni on viime vuosikymmenen aikana tehnyt huomattavan paljon työtä koordinoidakseen ja yhdenmukaistaakseen rajatylittäviä oikeudenkäyntejä, jotta siviili- ja rikosoikeuden alan yhteistyötä voitaisiin tiivistää. On annettu useita unionin säädöksiä, joiden tavoitteena on helpottaa i) kansainvälistä toimivaltaa, ii) säädösten ja määräysten tunnustamista ja täytäntöönpanoa, iii) oikeudenkäyntiasiakirjojen rajatylittävää tiedoksiantoa ja iv) todisteiden vastaanottamista koskevien kansallisten sääntöjen välistä koordinoitua. On annettu myös useita unionin säädöksiä, joilla perustetaan unionin tason oikeudellisia menettelyjä, kuten eurooppalainen maksamismääräys², eurooppalainen vähäisiin vaatimuksiin sovellettava menettely³, eurooppalainen tilivarojen turvaamismääräys⁴, jne. Näiden toimenpiteiden tehokas täytäntöönpano on unionille etusijalla. Tässä yhteydessä sähköisen oikeuden kehitys on ratkaisevan tärkeää rajatylittävien oikeudenkäyntien onnistumisen kannalta. Sähköisen oikeuden tavoitteena on parantaa jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien toimintaa ja auttaa virtaviivaistamaan menettelyjä, alentamaan kustannuksia ja parantamaan menettelyjen saatavuutta.

Tietotekniset välineet ovat avainasemassa sen varmistamisessa, että osapuolten ja tuomioistuinten välillä sekä eri jäsenvaltioiden viranomaisten välillä on käytössä tehokkaat viestintävälineet. Komissio on sen vuoksi jatkuvasti pyrkinyt parantamaan menettelyä koskevien tietojen saatavuutta verkossa ja edistänyt Euroopan oikeusportaalien kautta saatavien dynaamisten lomakkeiden käyttöä.

e-CODEX (e-Justice Communication via On-line Data Exchange) käynnistettiin osana Euroopan sähköisen oikeuden monivuotista toimintaohjelmaa 2009–2013. Sen pääasiallisena tarkoituksena on edistää rajatylittävien oikeudenkäyntien digitalisointia ja helpottaa jäsenvaltioiden oikeusviranomaisten välistä viestintää.

e-CODEX helpottaa suojattua viestintää siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä oikeudellisen yhteistyön alan sähköisten viestien rajatylittävää vaihtoa koskevan räätälöidyn ratkaisun avulla. e-CODEX-järjestelmä koostuu ohjelmistotuotteista, joita voidaan käyttää turvallisen viestinnän yhteyspisteen perustamiseen. e-CODEXia käyttävät yhteyspisteet voivat olla yhteydessä toisiin yhteyspisteisiin internetissä⁵ yhteisten protokollien kautta ilman keskusjärjestelmää. Kukin

¹ Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen V OSASTO.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1896/2006, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttöönotosta (EUVL L 399, 30.12.2006, s. 1).

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 861/2007, annettu 11 päivänä heinäkuuta 2007, eurooppalaisesta vähäisiin vaatimuksiin sovellettavasta menettelystä (EUVL L 199, 31.7.2007, s. 1).

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 655/2014, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, eurooppalaisen tilivarojen turvaamismääräysmenettelyn käyttöön ottamisesta rajat ylittävää velkojen perintää varten siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa (EUVL L 189, 27.6.2014, s. 59).

⁵ Teknisesti voidaan käyttää myös TESTA NG -verkkoa internetin sijasta. Tätä ei kuitenkaan vaadita.

yhteyspiste voidaan yhdistää esimerkiksi kansalliseen asianhallintajärjestelmään, jotta se voi vaihtaa asiakirjoja turvallisesti muiden vastaavien järjestelmien kanssa. Kun otetaan huomioon asiakirjojen vaihto erityisissä menettelyissä, e-CODEX-järjestelmä tarjoaa saataville vakimuotoisia digitaalisia lomakkeita, jotka mahdollistavat tietojen vaihdon kansallisten järjestelmien välillä (mutta eivät liity toimitettavaan sisältöön vaan mahdollistavat ainoastaan viestinnän).⁶

e-CODEXin kehittivät vuosina 2010–2016 21 jäsenvaltiota⁷, ja työhön osallistui myös muita kolmansia maita/alueita ja järjestöjä⁸. Järjestelmän kehittämisen kokonaiskustannukset olivat noin 24 miljoonaa euroa, josta EU rahoitti 50 prosenttia avustuksina⁹ ja osallistuvat jäsenvaltiot rahoittivat 50 prosenttia.

Tällä hetkellä e-CODEX-järjestelmää hallinnoi jäsenvaltioiden ja muiden organisaatioiden yhteenliittymä, jota rahoitetaan EU:n avustuksella. Nykyisen yhteenliittymän lopetettua järjestelmän hallinnoinnin ja ennen kuin EU:n virasto ottaa järjestelmän haltuunsa, toisen yksikön on taattava järjestelmän kestävyys.

e-CODEX helpottaa nykyisin kansalaisten ja tuomioistuinten välistä ja jäsenvaltioiden hallintojen välistä sähköistä viestintää joissakin rajatylittävissä siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä. Tähän mennessä 10 jäsenvaltiota on osallistunut e-CODEXin käyttöä eri oikeudellisissa menettelyissä koskeviin pilottihankkeisiin¹⁰.

Euroopan oikeusportaali¹¹ käyttää e-CODEXia, jotta kansalaiset voivat allekirjoittaa ja lähettää eurooppalaista maksamismääräystä¹² ja vähäisiä vaatimuksia¹³ koskevia hakemuksia jäsenvaltioiden toimivaltaisille tuomioistuimille. Komissio ehdotti lisäksi vuonna 2018 lainsäädäntöä digitaalisena tiedonsiirtovälineenä toimivasta pakollisesta digitaalisesta kanavasta, jota voitaisiin käyttää asiakirjojen tiedoksiantoon ja todisteiden vastaanottamiseen¹⁴ yhteentoimivaan ratkaisuun perustuvan hajautetun tietojärjestelmän kuten e-CODEXin avulla. Nämä kaksi asetusta annettiin 25. marraskuuta 2020.

⁶ Turvallisen ja yhteentoimivan viestinnän helpottamiseksi alkuperäisessä e-CODEX-hankkeessa esitettiin kolme keskeistä osatekijää: kaksisuuntainen sanomanvälitys (nyt Verkkojen Eurooppa -välineen sähköisen jakelupalvelun rakenneosana, CEF eDelivery); sanoman laatiminen ja jäljitys (e-CODEX-liitin); ja digitaalisia lomakkeita koskevat standardit/mallit (e-CODEX XML -mallit).

⁷ Alankomaat, Belgia, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Kroatia, Latvia, Liettua, Malta, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Saksa, Suomi, Tšekki, Unkari, Viro ja Yhdistynyt kuningaskunta.

⁸ Jersey, Norja, Turkki, Euroopan unionin asianajajaliittojen neuvosto CCBE ja Euroopan unionin notaarien liitto CNUE.

⁹ Kilpailukyvyyn ja innovoinnin puiteohjelman (CIP) tieto- ja viestintätekniikkapolitiikan tukiohjelmasta (viestintäverkkojen, sisältöjen ja teknologian pääosasto) ja toiminta-avustus oikeusalan ohjelmasta (oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto).

¹⁰ Vaikutustenarviointi sisältää luettelon rajatylittävistä menettelyistä, joissa e-CODEXia on käytetty pilottihankkeissa.

¹¹ <https://e-justice.europa.eu/home.do>

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1896/2006 mukaisesti, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttöönotosta (EUVL L 399, 30.12.2006, s. 1).

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 861/2007 mukaisesti, annettu 11 päivänä heinäkuuta 2007, eurooppalaisesta vähäisiin vaatimuksiin sovellettavasta menettelystä (EUVL L 199, 31.7.2007, s. 1).

¹⁴ Ehdotus asetukseksi oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa ('asiakirjojen tiedoksianto') annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1393/2007 muuttamisesta (COM/2018/379 final). Ehdotus asetukseksi jäsenvaltioiden tuomioistuinten välisestä yhteistyöstä siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tapahtuvassa todisteiden vastaanottamisessa 28 päivänä toukokuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1206/2001 muuttamisesta (COM/2018/378 final).

e-CODEX pohjautuu jäsenvaltioiden tukeen ja niiden saamiin kokemuksiin järjestelmän käytöstä erilaisissa siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä, ja sillä on sen vuoksi valmiudet kehittyä tärkeimmäksi digitaaliseksi ratkaisuksi siirrettäessä sähköisiä tietoja turvallisesti rajatylittävissä siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä unionissa. Arvioidessaan e-CODEXille myönnettyä hankeavustusta komissio päätteli, että sähköisen oikeuden pilottihanke on tarjonnut tärkeimmät rakenneosat, joilla saavutetaan turvallinen ja luotettava tietojenvaihto oikeudellisen yhteistyön alalla.¹⁵ Lisäksi komissio katsoo yhdessä tämän ehdotuksen kanssa hyväksytyssä tiedonannossaan ”Oikeudenkäytön digitalisointi Euroopan unionissa – Välineet mahdollisuuksien hyödyntämiseen”¹⁶, että e-CODEX on tärkein väline ja kultainen standardi yhteentoimivan, turvallisen ja hajautetun viestintäverkon luomiseksi kansallisten tietojärjestelmien välille rajatylittävissä siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä.

e-CODEXin pitkän aikavälin kestävyys, käytön lisääminen ja operatiivinen hallinnointi ovat unionin ensisijaisia tavoitteita. e-CODEXin avulla voitaisiin tehostaa oikeusviranomaisten välistä oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa ja siten tehostaa rajatylittävän rikollisuuden, terrorismin ja kyberrikollisuuden torjuntaa. Tähän kuuluvat useiden välineiden¹⁷ puitteissa suoritettavat vastavuoroisen tunnustamisen menettelyt ja muut oikeudellisen yhteistyön menettelyt, kuten keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehdyn yleissopimuksen mukaiset menettelyt. Kyseisen yleissopimuksen vastaavat määräykset korvattiin eurooppalaisella tutkintamääräyksellä¹⁸.

Tilapäistä rahoitusta e-CODEX-järjestelmän käyttöön voitaisiin saada Verkkojen Eurooppa -välineestä, oikeusalan ohjelmasta tai niiden seuraajista seuraavassa monivuotisessa rahoituskehiksessä. Jäsenvaltioiden ja tiettyjen organisaatioiden yhteenliittymä¹⁹, joka tällä hetkellä huolehtii e-CODEX-ohjelmiston tietoteknisestä kehittämisestä ja ylläpidosta, ei kuitenkaan huolehdi järjestelmän pitkän aikavälin operatiivisesta hallinnoinnista. Tilapäisten toiminta-avustusten käyttäminen järjestelmän hallinnointiin ei ole kestävä ratkaisu eikä se johda siihen, että e-CODEXista voisi tulevaisuudessa tulla oletusarvoinen järjestelmä rajatylittävissä siviili- ja

¹⁵ Komission (kolmen ulkopuolisen asiantuntijan) vuonna 2016 tekemä arvio e-CODEX-järjestelmää (e-Justice Communication via Online Data Exchange) koskevasta hankkeesta, joka esitettiin kilpailukyvyyn ja innovoinnin puiteohjelman (CIP) tieto- ja viestintätekniikkapolitiikan tukiohjelmaan, avustussopimus nro 270968.

¹⁶ COM(2020) 710.

¹⁷ EU on hyväksynyt useita säädöksiä vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen mukaisesti: eurooppalainen pidätysmääräys – puitepäätos 2002/584 (EYVL L 190, 18.7.2002, s. 1); omaisuuden tai todistusaineiston jäädyttämistä koskevat päätökset – puitepäätos 2003/577 (EUVL L 196, 2.8.2003, s. 45); sakkorangaistukset – puitepäätos 2005/214 (EUVL L 76, 22.3.2005, s. 16); menetetyksi tuomitsemista koskevat päätökset – puitepäätos 2006/783 (EUVL L 328, 24.11.2006, s. 59); vankien siirtäminen ja vapausrangaistukset – puitepäätos 2008/909 (EUVL L 327, 5.12.2008, s. 27); valvontamääräykset ja vaihtoehtoiset seuraamukset – puitepäätos 2008/947 (EUVL L 337, 16.12.2008, s. 102); eurooppalainen valvontamääräys esitutkimusmenettelyissä – puitepäätos 2009/829 (EUVL L 294, 11.11.2009, s. 20); toimivaltaristiriitojen ehkäiseminen ja ratkaiseminen – puitepäätos 2009/948 (EUVL L 328, 15.12.2009, s. 42); eurooppalainen tutkintamääräys – direktiivi 2014/41/EU (EUVL L 130, 1.5.2014, s. 1); eurooppalainen suojelumääräys – direktiivi 2011/99/EU (EUVL L 338, 21.12.2011, s. 2). Lisäksi komissio hyväksyi vuonna 2016 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi jäädyttämistä ja menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta (COM/2016/0819 final) ja vuonna 2018 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sähköistä todistusaineistoa rikosoikeudellisissa asioissa koskevista eurooppalaisista esittämistä- ja säilyttämismääräyksistä (COM/2018/225 final).

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/41/EU, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, rikosasioita koskevasta eurooppalaisesta tutkintamääräyksestä (EUVL L 130, 1.5.2014, s. 1).

¹⁹ Saksa (Nordrhein-Westfalen), Ranska, Alankomaat, Itävalta, European Bailiff's Foundation, Euroopan asianajajaliitto (European Lawyers' Foundation) ja Thessalonikin Aristoteles-yliopisto.

rikosoikeudellisissa menettelyissä. Neuvosto pyysi viimeksi 13. lokakuuta 2020²⁰ komissiota esittämään lainsäädäntöehdotuksen, jolla varmistetaan e-CODEXin jatkuvuus. e-CODEXilla on oltava asianmukainen, eu-LISAn kanssa yhteensopiva ohjaus- ja hallintorakenne, jossa otetaan huomioon oikeuslaitoksen riippumattomuus ja jäsenvaltioiden valtiosääntöjen asettamat vaatimukset ja varmistetaan samalla EU:n ja jäsenvaltioiden oikeusviranomaisten sekä keskeisten sidosryhmien asianmukainen edustus. Jotta voidaan varmistaa e-CODEX-järjestelmän kestävä pitkän aikavälin operatiivinen hallinnointi, tällä ehdotuksella pyritään luomaan järjestelmälle vakaa hallintoratkaisu ja avoin päätöksentekoprosessi, jolla varmistetaan jäsenvaltioiden ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien osallistuminen.

e-CODEX-järjestelmää on hallinnoitava lisäksi tavalla, joka ei aseta kyseenalaiseksi kansallisten tuomioistuinten riippumattomuutta. Tämä voidaan saavuttaa tarjoamalla hallintomalli, jolla varmistetaan, että jäsenvaltioiden oikeuslaitokset ovat asianmukaisesti edustettuina ja että järjestelmää hallinnoivalle yksikölle kohdennetaan erilliset määrärahat.

Vaikutustenarviointi on osoittanut, että paras ratkaisu e-CODEXin vakaan tulevaisuuden takaamiseksi on sen siirtäminen vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavalle eurooppalaiselle virastolle, joka tunnetaan nimellä eu-LISA, ja järjestelmän operatiivista hallinnointia koskevien valtuuksien antaminen kyseiselle virastolle. e-CODEX-järjestelmän vakaa hallinnointi mahdollistaa sen vahvistamisen oletusjärjestelmäksi vaihdettaessa sähköisiä viestejä EU:n tason oikeudellisen yhteistyön alalla.

eu-LISA ottaa e-CODEX-järjestelmän haltuunsa vasta heinäkuussa 2023. Luovutus ei voi tapahtua aikaisemmin, koska eu-LISAlle on jo annettu merkittäviä tehtäviä. Niihin kuuluu useiden laaja-alaisen keskitettyjen turvallisuuden, rajaturvallisuuden ja muuttoliikkeen hallinnan EU:n tietojärjestelmien kehittäminen ja tuleva hallinnointi. Kyseessä ovat rajanylitystietojärjestelmä (EES), Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmä (ETIAS) ja kolmansien maiden kansalaisia koskeva eurooppalainen rikosrekisteritietojärjestelmä (ECRIS-TCN-järjestelmä). Lisäksi virasto vastaa Schengenin tietojärjestelmän (SIS) ja viisumitietojärjestelmän (VIS) nykyaikaistamisesta. Kehyksen vahvistamisesta EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuudelle annettujen asetusten (EU) 2019/817 ja (EU) 2019/818²¹ mukaisesti eu-LISAn tehtävänä oli varmistaa kyseisten järjestelmien tekninen yhteentoimivuus.

Keskeinen osa tätä ehdotusta on e-CODEX-järjestelmän eu-LISAlle tapahtuvan luovutuksen ajoitus, koska sillä taataan, että e-CODEXin pysyvä hallinnointi voidaan varmistaa tehokkaasti. Järjestelmää ei olisi mahdollista ottaa haltuun ennen heinäkuuta 2023.

e-CODEX-järjestelmän operatiivisesta hallinnoinnista vastaavana virastona eu-LISAn olisi annettava käyttöön henkilöstö ja tarvittavat tekniset resurssit kyseisten tehtävien hoitamiseksi. Järjestelmää hallinnoivan yksikön olisi toimitettava 31. joulukuuta 2022 mennessä eu-LISAlle luovutusta koskeva asiakirja, jossa tarkennetaan e-CODEX-järjestelmän siirron järjestelyt, mukaan

²⁰ Neuvoston päätelmät ”Oikeuden saatavuus – digitalisoinnin mahdollisuuksien hyödyntäminen” (EUVL C, 342 I, 14.10.2020, s. 1).

²¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2019/817, annettu 20 päivänä toukokuuta 2019, kehityksen vahvistamisesta rajoja ja viisumipolitiikkaa koskevien EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuudelle (EUVL L 138, 22.5.2019, s. 27) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2019/818, annettu 20 päivänä toukokuuta 2019, kehityksen vahvistamisesta poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä sekä turvapaikka- ja muuttoliikeasioita koskevien EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuudelle (EUVL L 135, 22.5.2019, s. 85).

lukien luovutusprosessin ja sen loppuunsaattamisen onnistumista koskevat komission hyväksymät kriteerit. Sen on myös toimitettava asiaan liittyvät asiakirjat, mukaan lukien immateriaalioikeuksia ja luovutettavia ohjelmistotuotteita koskevat säännökset.

e-CODEX-järjestelmän siirtoa eu-LISAlle edeltävän kuuden kuukauden siirtymäkauden aikana järjestelmää hallinnoivan yksikön – jäsenvaltioiden ja EU:n rahoitusta saavien oikeusalan ammattilaisten järjestöjen yhteenliittymän – ja eu-LISAn välillä toteutetaan luovutusprosessi. Tähän kuuluu e-CODEX-järjestelmän vakaan version siirtäminen, mukaan lukien asiaankuuluva taitotieto, ohjelmistot ja niihin liittyvät asiakirjat sekä digitaaliset mallit. Siirrettävään ohjelmistoon sisältyy DOMIBUS-liitin ja sitä tukeva ohjelmisto, ja komissio hallinnoi edelleen e-CODEXin osana olevaa DOMIBUS Gateway -ohjelmistoa. Järjestelmää hallinnoivalla yksiköllä on edelleen vastuu e-CODEX-järjestelmän hallinnoinnista ja se suorittaa ainoastaan korjaavia ylläpitotoimia. Sen olisi kuitenkin myös tuettava eu-LISAA tarvittavan teknisen ympäristön luomisessa e-CODEX-järjestelmän asianmukaisen hallinnoinnin varmistamiseksi.

Komissio seuraa yksikön toimittamassa luovutusasiakirjassa esitettyjen kriteerien perusteella luovutus-/haltuunottoa prosessia sen varmistamiseksi, että järjestelmää hallinnoiva yksikkö noudattaa menettelyjä asianmukaisesti. eu-LISA ottaa vastuun e-CODEX-järjestelmästä vain sillä ehdolla, että komissio on ilmoittanut luovutus-/haltuunottoa prosessin onnistuneesta päätökseen saattamisesta.

Kun eu-LISA ottaa vastuun järjestelmästä aikaisintaan 1. heinäkuuta 2023, sen on varmistettava täytäntöönpanosäädöksissä vahvistettujen teknisten ja palvelutason vaatimusten perusteella, että olemassa oleva ohjelmisto säilyy toimintakykyisenä muuttuvassa teknisessä ympäristössä ja sitä mukautetaan käyttäjien muuttuviin tarpeisiin. Lisäksi eu-LISAn on ylläpidettävä tai päivitettävä digitaalisia malleja sellaisia eri menettelyjä varten, joissa e-CODEXia käytetään oikeudellisiin tai organisatorisiin muutoksiin vastaamiseen ja uusien mallien luomiseen niitä asetuksen soveltamisalaan kuuluvia välineitä varten, joissa e-CODEX otetaan käyttöön. Komissio varmistaa sen jälkeen, että nämä mallit vahvistetaan e-CODEXin käyttöä tällaisissa menettelyissä koskevista yksityiskohtaisista eritelmistä annetussa täytäntöönpanosäädöksessä.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

On olemassa selkeä tarve toimia enemmän EU:n ja kansallisella tasolla sen varmistamiseksi, että oikeusjärjestelmissä hyödynnetään täysimääräisesti digitaalitekniikkaa viranomaisten välisessä viestinnässä sekä kansalaisten ja yritysten kanssa tapahtuvassa viestinnässä. Esimerkiksi seuraavilla aloilla tarvitaan vielä paljon työtä: turvallisten sähköisten tiedonsiirtokanavien kehittäminen oikeusviranomaisten ja muiden toimivaltaisten viranomaisten, oikeusalalla toimivien henkilöiden ja asiaankuuluvien EU:n virastojen ja elinten sisällä ja välillä; kansallisten tietokantojen ja rekisterien digitalisoinnin ja yhteenliittämisen jatkaminen; kansalaisille tarkoitettujen oikeuspalvelujen digitalisointi; oikeudellisen yhteistyön digitalisointi ja turvallisen ja korkealaatuisen etäviestintäteknologian käyttö.

Yhteen sähköisen oikeuden politiikka-aloitteiden tärkeään osa-alueeseen kuuluu **yhteentoimivien viestintävälineiden luominen jäsenvaltioiden oikeusviranomaisten tietoteknisten järjestelmien välille**. e-CODEX on tähän mennessä tätä tarkoitusta varten kehitetty tärkein väline.

Kun otetaan huomioon rikosasioissa tehtävää oikeudellista yhteistyötä varten kehitetty tietotekninen alusta (sähköisen todistusaineiston digitaalinen vaihtojärjestelmä), joka käyttää e-CODEXia viestintäinfrastruktuurina, ja asiakirjojen tiedoksiannosta ja todisteiden vastaanottamisesta annettuja asetuksia koskevien neuvottelujen äskettäiset tulokset, **tarve varmistaa e-CODEX-järjestelmän kestävä hallinnointi kasvaa**.

Tämä ehdotus on jatkoa neuvoston kesäkuussa 2016 antamissa rikosoikeuden parantamista kybertoimintaympäristössä koskevista päätelmissä tekemään pyyntöön, jossa se kehotti komissiota kehittämään alustan, joka sisältää suojatun viestintäkanavan sähköistä todistusaineistoa koskevien pyyntöjen ja vastausten digitaalista vaihtoa varten toimivaltaisten viranomaisten välillä. Erilaisia vaihtoehtoja tarkasteltuaan alustan kehittämiseen osallistuneet jäsenvaltioiden asiantuntijat tulivat siihen tulokseen, että e-CODEX olisi sopivin järjestelmä tämentyyppiseen sähköisen todistusaineiston vaihtoon. Tämä ehdotus tarjoaisi pitkän aikavälin ratkaisun e-CODEXin operatiiviseen hallinnointiin ja varmistaisi, että tiedonvaihtoalustaa varten valittu ratkaisu säilytetään.

Ehdotuksella laajennetaan eu-LISAn toimeksiantoa niin, että e-CODEX sisällytetään sen toimivaltaan. Tähän ehdotukseen sisältyy myös muutoksia eu-LISAn perustamisasetukseen²², jotta eu-LISA voisi hallinnoida e-CODEXia toimeksiantonsa puitteissa.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

e-CODEX-järjestelmä on yksi komission sähköisen oikeuden politiikan keskeisistä osatekijöistä. Sillä parannetaan jäsenvaltioiden oikeussuojan saatavuutta ja tehokkuutta ja se sisältyy Euroopan sähköisen oikeuden toimintasuunnitelmaan 2019–2023²³. Se vahvistetaan myös komission tiedonannossa ”Oikeudenkäytön digitalisointi Euroopan unionissa – Välineet mahdollisuuksien hyödyntämiseen” pääasiallisesti työkaluksi rajatylittävissä oikeudenkäynneissä tapahtuvaa turvallista digitaalista viestintää varten. Vuoden 2016 sähköisen hallinnon toimintaohjelmaan²⁴ sisältyi ratkaisuja sähköisen oikeuden edistämiseksi digitaalisilla sisämarkkinoilla, joilla pyritään tarjoamaan nopeita, turvallisia ja luotettavia infrastruktuureja ja palveluja. Euroopan oikeusportaali on oikeudellisen tiedon keskitetty palvelupiste EU:ssa ja tarjoaa kansalaisille mahdollisuuden toimittaa vähäiset vaatimukset ja eurooppalaista maksamismääräystä koskevat hakemukset sähköisesti e-CODEXin avulla niissä jäsenvaltioissa, joissa sähköinen toimittaminen on sallittua.

e-CODEX-järjestelmä on osa Verkkojen Eurooppa -välineeseen²⁵ sisältyvää sähköisen oikeuden digitaalista palveluinfrastruktuuria.

Komissio on lisäksi ottanut käyttöön yhden e-CODEXin osatekijöistä osana Verkkojen Eurooppa -välineen sähköisen jakelupalvelun rakenneosaa ja ylläpitää sitä. Tämä osoittaa sen olevan hyödyllinen järjestelmä oikeuden alan lisäksi myös muiden alojen kannalta.

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1726, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavasta Euroopan unionin virastosta (eu-LISA) sekä asetuksen (EY) N:o 1987/2006 ja neuvoston päätöksen 2007/533/YOS muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1077/2011 kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 99).

²³ Euroopan sähköisen oikeuden toimintasuunnitelma 2019–2023 (EUVL C 96, 13.3.2019, s. 9).

²⁴ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – EU:n sähköisen hallinnon toimintaohjelma 2016–2020, Hallinnon digitalisaatiokehityksen vauhdittaminen (COM(2016) 179 final).

²⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1316/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, verkkojen Eurooppa -välineestä, asetuksen (EU) N:o 913/2010 muuttamisesta sekä asetusten (EY) N:o 680/2007 ja (EY) N:o 67/2010 kumoamisesta (EUVL L 348, 20.12.2013, s. 129).

- **Oikeusperusta**

Koska e-CODEX-järjestelmä helpottaisi oikeudellista yhteistyötä sekä siviili- että rikosoikeudellisissa asioissa, järjestelmän oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 81 ja 82 artiklan yhdistelmä. e-CODEX-järjestelmä helpottaa erityisesti oikeussuojan saatavuutta siviilioikeudellisissa asioissa 81 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Rikosoikeudellisissa asioissa 82 artiklan 1 kohta on oikeusperusta EU:n oikeudelle toimia oikeudellisen yhteistyön alalla helpottaakseen jäsenvaltioiden oikeusviranomaisten tai vastaavien viranomaisten yhteistyötä rikosasioiden käsittelyn ja päätösten täytäntöönpanon yhteydessä.

- **Toissijaisuusperiaate**

EU:n tasolla on parhaat mahdollisuudet luoda mekanismi turvallista tietojenvaihtoa varten rajatylittävissä oikeudenkäynneissä. EU:n toimien puuttuessa on erittäin todennäköistä, että jäsenvaltiot voivat kehittää kansallisia järjestelmiä ottamatta huomioon sitä, voidaanko niiden välinen yhteentoimivuus varmistaa. Vaikka operatiiviseen hallinnointiin EU:n tasolla liittyy kustannuksia, se on paras tapa saada aikaan yhteentoimiva järjestelmä toimivaltaisten viranomaisten välistä rajatylittävää viestintää varten ja siten paras tapa saavuttaa yleinen tavoite eli yhteinen turvallisuuden ja oikeuden alue, joka toimii entistä tehokkaammin.

Yhteisen järjestelmän luominen rajatylittävää digitaalista tiedonvaihtoa varten EU:n tasolla tarjoaa käyttökelpoisen ratkaisun, jota voidaan käyttää erilaisissa oikeudellisissa menettelyissä samalla kun varmistetaan kansallisten järjestelmien yhteentoimivuus. Tällainen järjestelmä on tehokkaampi kuin toisistaan eroavat kansalliset järjestelmät, joilla ei välttämättä varmistettaisi jäsenvaltioiden välistä rajatylittävää viestintää. Yhteinen EU-tason järjestelmä tuottaa lisäksi mittakaavaetuja, koska EU:n on hallinnoitava vain yhtä tietotekniikkaratkaisua turvallisen rajatylittävän viestinnän varmistamiseksi oikeusalalla. Se tuo myös lisäarvoa jäsenvaltioille, sillä niiden rajatylittävien menettelyjen digitalisointikustannusten odotetaan vähenevän ja muodostavan pienemmän esteen yhteistyölle.

- **Suhteellisuusperiaate**

e-CODEX-järjestelmän pysyvän operatiivisen hallinnoinnin varmistaminen EU:n tasolla on oikeasuhteinen tapa edistää rajatylittävää viestintää oikeusalalla. Antamalla järjestelmän operatiivinen hallinnointi eu-LISAn tehtäväksi saadaan riittävä tuotto järjestelmän kehittämiseen investoiduille 24 miljoonalle eurolle. Tämän järjestelmän säilyttäminen on halvempi ja yksinkertaisempi ratkaisu kuin uuden järjestelmän kehittäminen tai sellaisten muiden järjestelmien käyttö, joita ei ole räätälöity oikeusalueita varten.

On useita syitä siihen, miksi e-CODEXiin liittyvien tehtävien siirtäminen erityisesti eu-LISAlle on sopivin vaihtoehto. Virastolla, joka on erikoistunut tietotekniikkajärjestelmien hallinnointiin, on e-CODEXin käytön edellyttämä taitotieto. Koska jäsenvaltiot ovat edustettuina virastojen hallintoneuvostoissa, niiden edut sekä kansallisten oikeuslaitosten edut voidaan ottaa huomioon. Lisäksi kun otetaan huomioon jäsenvaltioiden vahva tuki eu-LISA-ratkaisulle, on todennäköisempää, että ne ottavat järjestelmän käyttöön, jos eu-LISA valitaan toteuttamaan operatiivista hallinnointia.

EU:n hajautettu virasto pystyisi myös reagoimaan e-CODEX-järjestelmää käyttävien jäsenvaltioiden muuttuviin teknisiin tarpeisiin. Tällainen virasto tarjoaisi näin ollen joustavan ratkaisun ja voisi tehdä e-CODEX-järjestelmään tarvittavat tekniset muutokset.

Ottaen huomioon eu-LISAlle äskettäin osoitetut merkittävät tehtävät, jotka liittyvät EES-, ETIAS- ja ECRIS-TCN-järjestelmiin, sekä äskettäin tehty ehdotukset EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuudesta e-CODEX-järjestelmää ei pitäisi siirtää eu-LISAlle ennen heinäkuuta 2023.

- **Toimintatavan valinta**

Komission esittämä säädös on asetusehdotus, jolla perustetaan e-CODEX-järjestelmä EU:n tasolla ja annetaan eu-LISAn tehtäväksi järjestelmän operatiivinen hallinnointi. Tätä varten ehdotuksella muutetaan eu-LISAn perustamisesta annettua asetusta (EU) N:o 2018/1726²⁶. Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa. Sillä taataan sen vuoksi sääntöjen yhdenmukainen soveltaminen kaikkialla EU:ssa ja niiden samanaikainen voimaantulo. Sillä tarjotaan oikeusvarmuus siten, että vältetään erilaiset tulkinnat jäsenvaltioissa ja ehkäistään oikeudellista hajanaisuutta.

Asetuksella perustetaan e-CODEX-järjestelmä, ja asetuksen hyväksyminen edistää e-CODEX-järjestelmän käyttöönottoa useammissa jäsenvaltioissa sellaisissa menettelyissä, joissa järjestelmää jo käytetään, sekä tulevaisuudessa menettelyissä.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Kertomus eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttöönotosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o (EY) 1896/2006 soveltamisesta²⁷ sisältää tietoja maksumääräysten lukumäärästä EU:ssa ja menettelyjen kestosta. Näitä tietoja käytettiin vaikutustenarvioinnissa arvioitaessa mahdollisia säästöjä, jotka saataisiin käyttämällä e-CODEX-järjestelmää eurooppalaisten maksumääräysten toimittamiseen.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

e-CODEX-yhteenliittymä kuuli kaikkia tärkeimpiä oikeusalan ammattilaisia mahdollisuudesta luovuttaa e-CODEXin operatiivinen hallinnointi pysyväksi yksiköksi. Osana neuvostossa vuodesta 2014 käytyä valmistelemaa keskustelua palautetta on kerätty Euroopan unionin asianajajaliittojen neuvostolta (CCBE), Euroopan unionin notaarien liitolta (CNUE), tuomioistuinten virkailijoiden eurooppalaiselta kattojärjestöltä (CEHJ) ja Euroopan oikeusinstituutilta (ELI). e-CODEX-yhteenliittymä arvioi lisäksi e-CODEXin käyttöä erilaisissa pilottimenettelyissä lähettämällä kyselylomakkeita sidosryhmille, mukaan lukien tuomioistuimille, kuluttajajärjestöille ja oikeusalan ammattilaisille. Arvioinnin tulokset olivat yleisesti ottaen myönteisiä.

²⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1726, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavasta Euroopan unionin virastosta (eu-LISA) sekä asetuksen (EY) N:o 1987/2006 ja neuvoston päätöksen 2007/533/YOS muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1077/2011 kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 99).

²⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/ALL/?uri=CELEX:52015DC0495>

e-CODEX-järjestelmää hallinnoiva yhteenliittymä kävi säännöllistä vuoropuhelua kaikkien tärkeiden sidosryhmien ja kaikkien jäsenvaltioiden kanssa e-CODEXiin liittyviä kysymyksiä käsittelevässä asiantuntijaryhmässä, joka on osa neuvoston sähköisen oikeuden työryhmää ja kokoontuu 4–6 kertaa vuodessa.

Neuvoston sähköisen oikeuden työryhmä järjesti myös yhteistyömekanisminsa puitteissa vuosina 2016 ja 2017 kokouksia, joihin sidosryhmiä kutsuttiin keskustelemaan sähköiseen oikeudenkäyttöön liittyvistä aiheista. e-CODEX oli näiden kahden kokouksen esityslistalla. Neuvoston työryhmä jatkoi e-CODEXiin liittyviä keskusteluja vuosina 2018 ja 2019.

Lisäkuuleminen toteutettiin julkaisemalla alustava vaikutustenarviointi 17. heinäkuuta 2017. Vastaajat esittivät e-CODEXin säilyttämistä tukevia huomautuksia ja kannattivat sitä, että vastuu sen hallinnoinnista annetaan EU:n virastolle. Vastaajat edustivat oikeusalan ammattilaisia, jäsenvaltioiden viranomaisia ja yhtä kansainvälistä järjestöä (kansainvälistä yksityisoikeutta käsittelevä Haagin konferenssi).

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Nykyisen e-CODEX-yhteenliittymän²⁸ tekemiä tutkimuksia käytettiin tämän lainsäädäntöehdotuksen vaikutustenarvioinnissa. Tutkimukset liittyivät erityisesti e-CODEXin käytöstä oikeudellisissa pilottimenettelyissä, kuten eurooppalaisessa vähäisiin vaatimuksiin sovellettavassa menettelyssä tai eurooppalaisessa maksamismääräysmenettelyssä, saatuihin kokemuksiin.

Lisäksi komissio teetti vuosina 2016–2017 tutkimuksen digitaalipalvelujen infrastruktuurien pitkän aikavälin kestävydestä²⁹. Tutkimuksessa käsiteltiin sähköisen oikeuden digitaalista palveluinfrastruktuuria, mukaan lukien e-CODEXia, ja siinä suositeltiin siirtoa EU:n sääntelyvirastolle parhaana vaihtoehtona varmistaa digitaalipalvelujen infrastruktuurien kestävyys.

Viron hallituksen äskettäin teettämässä ja PricewaterhouseCoopersin toteuttamassa tutkimuksessa³⁰ vahvistettiin myös, että realistisin skenaario lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä olisi e-CODEXin hallinnointi eu-LISAn nykyisessä hallintorakenteessa.

- **Vaikutustenarviointi**

Tämän ehdotuksen tukena on vaikutustenarviointi, joka esitetään komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa SWD(2020) 541.

Sääntelyntarkastelulautakunta tarkasteli vaikutustenarviointiluonnosta kokouksessaan 13. joulukuuta 2017 ja antoi lausuntonsa (myönteinen varauksin) 15. joulukuuta 2017 todeten, että vaikutustenarviointiraporttiin olisi sisällytettävä tiettyjä näkökohtia koskevat lautakunnan suositukset. Suositukset liittyivät ensinnäkin e-CODEX-järjestelmän tulevaisuuteen. Lautakunta

²⁸ e-CODEX-hankkeen työkokonaisuuden 3 puitteissa toteutettu tutkimus (e-CODEX D3.5/D3.7/D3.8 WP3 Final Report).

²⁹ Euroopan komissio (2017). *Long Term Sustainability of Digital Service Infrastructures*, Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto http://publications.europa.eu/resource/cellar/4374d088-c8ee-11e7-9b01-01aa75ed71a1.0001.01/DOC_1.

³⁰ Tulevaisuutta koskeva analyysi ”Governance model for the European Union IT Agency (eu-LISA)” - https://www.riigikantselei.ee/sites/default/files/content-editors/uuringud/governance_mode_for_the_european_union_it_agency_eu-lisa_final_report.pdf

katsoi, ettei ollut riittävän selvää, olivatko neuvosto ja komissio jo sopineet isäntäviraston valinnasta. Toiseksi lautakunta katsoi, että kertomuksessa olisi selitettävä paremmin, miksi e-CODEXin käyttö on vähäistä ja miten ehdotettu asetus poistaisi nykyiset pullonkaulat. Kolmanneksi lautakunta katsoi, että vertailun e-CODEXin kahden isännöintivaihtoehdon välillä olisi oltava tasapainoisempaa ja vähemmän puolueellista. Komissio päivitti vaikutustenarviointinsa näiden päänäkökohtien mukaisesti ja otti huomioon eräät muut lautakunnan kommentit.

Vaikutustenarvioinnissa arvioitiin useita lainsäädännöllisiä ja muita kuin lainsäädännöllisiä vaihtoehtoja. Joistakin vaihtoehtoista luovuttiin aikaisessa vaiheessa. Esimerkiksi mahdollisuus perustaa erillinen oikeushenkilö hylättiin sillä perusteella, että kyseinen toimenpide olisi suhteeton oikeushenkilölle osoitettaviin rajallisiin tehtäviin nähden. Lisäksi vaihtoehtoisen järjestelmän käyttö tai kehittäminen hylättiin pääasiassa siksi, että nykyinen e-CODEX-ratkaisu on osoittautunut erittäin tehokkaaksi ja tulokselliseksi niiden menettelyjen osalta, joissa sitä jo käytetään, joten on perusteltua odottaa tuottoa sen luomiseen investoidusta 24 miljoonasta eurosta. Lisäksi kaupallinen ratkaisu herättäisi kysymyksiä pitkän aikavälin kestävyydestä ja tietojen eheydestä, kun vaihtoehtoisen järjestelmän omistajalla voisi teoriassa olla pääsy järjestelmän kautta siirrettyihin tietoihin. e-CODEX-järjestelmän luovuttamista jäsenvaltiolle tai jäsenvaltioiden yhteenliittymälle ei myöskään voitu harkita, koska jäsenvaltiot ovat selvästi torjuneet tämän mahdollisuuden. Ne ovat neuvoston päätelmissä ilmaisseet pitävänsä parempana sitä, että vastuu e-CODEXin operatiivisesta hallinnoinnista siirretään eu-LISAlle.

Näissä olosuhteissa kahta vaihtoehtoa arvioitiin suhteessa perusskenaarioon eli siihen, että säännöllistä operatiivista hallinnointia ei tarjota, mikä johtaa e-CODEX-järjestelmän voimassaolon päättymiseen. Näistä kahdesta vaihtoehdosta parhaimpana pidettiin e-CODEX-järjestelmän luovuttamista jollekin virastolle. Toista vaihtoehtoa eli sitä, että komissio huolehtisi e-CODEX-järjestelmän operatiivisesta hallinnoinnista, pidettiin vähemmän sopivana, koska tällöin olisi vaikeampaa varmistaa jäsenvaltioiden osallistuminen järjestelmän hallinnointiin. Jäsenvaltiot katsovat, että on tärkeää, että järjestelmän hallinnossa kunnioitetaan täysin kansallisten tuomioistuinten riippumattomuutta. Virasto voisi myös olla joustavampi ratkaisu, joka mahdollistaisi sidosryhmien panoksen ottamisen paremmin huomioon. Olemassa olevista virastoista eu-LISA on ainoa, jolla on asiaankuuluvaa kokemusta oikeuden ja sisäasioiden alan tietojärjestelmien hallinnoinnista, joten e-CODEX-järjestelmän hallinnointi olisi annettava sen tehtäväksi.

Vaikutustenarvioinnissa pääteltiin, että e-CODEXin käytöstä olisi hyötyä oikeudenkäytön digitalisoinnissa, koska se helpottaisi ja nopeuttaisi rajatylittäviä siviili- ja rikosoikeudellisia menettelyjä ja oikeudellista yhteistyötä. Se parantaisi digitaalisten sisämarkkinoiden toimintaa tehostamalla rajatylittäviä menettelyjä ja sillä olisi myönteinen vaikutus rajatylittävän rikollisuuden torjuntaan, sillä se helpottaisi toimivaltaisten viranomaisten välistä yhteistyötä. e-CODEXin käyttö rajatylittävissä siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä voisi myös tehostaa kansallisten tuomioistuinten toimintaa.

e-CODEX-järjestelmän operatiivisen hallinnoinnin varmistamista koskevien vaihtoehtojen osalta vaikutustenarvioinnissa katsottiin, että eu-LISAn kaltaisella EU:n sääntelyvirastolla olisi asianmukaiset valmiudet tähän tarkoitukseen. Virasto pystyy myös mukauttamaan e-CODEX-järjestelmän sitä käyttävien jäsenvaltioiden muuttuviin teknisiin tarpeisiin. Näin voitaisiin välttää kansallisen tason epäsymmetrinen kehitys, joka voisi mahdollisesti vaikuttaa jäsenvaltioiden kansallisten järjestelmien yhteentoimivuuteen.

Pk-yritykset ja mikroyritykset hyötyisivät e-CODEXin helpottamasta rajatylittävien siviili- ja rikosoikeudellisten menettelyjen digitalisoinnista. Mahdollisuus esittää tuomioistuimille sähköisesti vaatimuksia esimerkiksi eurooppalaista maksamismääräystä koskevassa menettelyssä tai eurooppalaisessa vähäisiin vaatimuksiin sovellettavassa menettelyssä (jos se sallitaan kansallisessa lainsäädännössä) säästää postikuluja ja synnyttää säästöjä tehokkaampien ja lyhyempien menettelyjen ansiosta. Pk-yrityksille (tai muille toimijoille) ei aiheudu lisäkustannuksia e-CODEXin käytöstä erityisessä oikeudellisessa menettelyssä.

- **Perusoikeudet**

e-CODEX-järjestelmä helpottaisi kansalaisten oikeutta tehokkaasiin oikeussuojakeinoihin perusoikeuskirjan 47 artiklan ”Oikeus tehokkaasiin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen” mukaisesti, koska sähköinen viestintä ja asiakirjojen toimittaminen helpottavat ja nopeuttavat tuomioistuinkäsittelyä. Sidosryhmät ovat huomauttaneet, että 47 artiklassa taataan myös oikeus puolueettomaan ja riippumattomaan tuomioistuimeen ja että e-CODEXin ja siihen liittyvien toimien tulevassa hallinnoinnissa ja koordinoinnissa on noudatettava kyseistä oikeutta.

Koska e-CODEX-järjestelmä on hajautettu järjestelmä, järjestelmän komponenttien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava yksikkö ei tallenna tai käsittele tietoja enemmän kuin on tarpeen yhteyksien ylläpitämiseksi e-CODEX-yhteyspisteitä operoivien yksikköjen kanssa. Nämä yksiköt ovat vastuussa eri e-CODEX-verkkojen perustamisesta ja toiminnasta ja ainoastaan ne vastaavat yhteyspisteiden kautta välitettävistä henkilötiedoista. Riippuen siitä, onko kyse unionin toimielimen, elimen tai laitoksen hallinnoimasta tai kansallisella tasolla hallinnoidusta yhteyspisteestä, ja siitä, mitkä kansalliset viranomaiset käsittelevät henkilötietoja ja mihin tarkoituksiin, sovelletaan joko asetusta (EU) 2018/1725³¹ tai yleistä tietosuojaa-asetusta tai direktiiviä 2016/680/EU³².

eu-LISAn on henkilötietojen käsittelyssä noudatettava asetusta (EU) 2018/1725, kuten se on jo tehnyt. Erityisesti järjestelmän teknisen jatkokehittämisen osalta on varmistettava, että eu-LISAlle uskottujen ohjelmistokomponenttien parannukset tai uudet versiot ovat sisäänrakennetun ja oletusarvoisen turvallisuus- ja tietosuojan vaatimusten mukaisia. Tämän ehdotuksen 10 artiklan mukaan eu-LISA vastaa tämän tehtävän suorittamisesta ja yleisestä tietoturvasta.

³¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

³² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojaa-asetus) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2016/680, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89).

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Kustannuksia syntyy kaudella 2022–2027 yhteensä 9 667 miljoonaa euroa (keskimääräiset vuosikustannukset 1 611 miljoonaa euroa). Tästä määrästä eu-LISAn rahoitus samalle kaudelle on 8 723 miljoonaa euroa.

Kustannuksiin sisältyy eu-LISAn ja komission toteuttamiin toimiin tarvittava lisähenkilöstö. eu-LISAn sisäisten resurssien rekrytointi aloitetaan 1. syyskuuta 2022 alkaen kahdella sopimussuhteisen toimihenkilön toimella tehtävien sujuvan siirron helpottamiseksi. eu-LISAlla pitäisi 1. tammikuuta 2023 olla yhteensä 2 väliaikaista ja 3 sopimussuhteista toimihenkilöä, jotka huolehtivat e-CODEXiin liittyvistä keskeisistä tehtävistä. Lisäksi komission (oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston) on osallistuttava eu-LISAn toiminnan poliittiseen hallinnointiin, viraston seurantaan ja asetuksessa edellytettyjen täytäntöönpanosäädösten valmisteluun. Tähän on budjetoitu vielä yksi henkilöstösääntöjen alainen toimi vuodesta 2022 alkaen.

Tähän säädösehdotukseen liittyvä rahoitusselvitys sisältää yksityiskohtaisen selvityksen kustannuksista.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

e-CODEX-järjestelmää hallinnoiva yksikkö on vastuussa järjestelmästä, kunnes luovutus- ja haltuunotto-prosessi on saatettu päätökseen. Järjestelmän luovuttamisen eu-LISAlle on määrä kestää enintään 6 kuukautta alkaen 1. tammikuuta 2023. Kyseisen ajanjakson aikana e-CODEX-järjestelmää hallinnoivalla yksiköllä on täysi vastuu e-CODEX-järjestelmästä. Tämän ajanjakson aikana eu-LISA ehtii toteuttaa tarvittavat valmistelut järjestelmän haltuunottamiseksi. Viraston tehtävänä on palkata tarvittava henkilöstö ja suunnitella tähän liittyvät hankintatoimet.

eu-LISAn on kahden vuoden kuluttua siitä, kun se on ottanut vastuun e-CODEX-järjestelmästä, ja sen jälkeen kahden vuoden välein toimitettava komissiolle kattava toimintakertomus e-CODEX-järjestelmän teknisestä kehityksestä ja toiminnasta raportointikauden aikana, sen turvallisuus mukaan lukien. Kertomukset perustuvat jäsenvaltioiden ja komission vuosittain toimittamiin tietoihin. Ne sisältävät luettelon hyväksytyistä e-CODEX-yhteyspisteistä, luettelon niistä rajatylittävistä siviili- ja rikosoikeudellisista menettelyistä, joissa e-CODEX-järjestelmää on käytetty, kunkin rajatylittävän siviili- tai rikosoikeudellisen menettelyn digitalisointiasteen, kunkin toisen rajatylittävään siviili- ja rikosoikeudelliseen menettelyyn osallistuvan jäsenvaltion lähettämien ja vastaanottamien liiketoimintaviestien lukumäärän sekä e-CODEX-järjestelmän turvallisuuteen vaikuttaneiden ongelmatilanteiden lukumäärän ja tyypin.

Komission on laadittava kolmen vuoden kuluttua siitä, kun eu-LISA on ottanut vastuun e-CODEX-järjestelmästä, ja sen jälkeen neljän vuoden välein e-CODEX-järjestelmästä yleisarviointi, jossa muun muassa arvioidaan asetuksen soveltamista ja tarkastellaan saavutettuja tuloksia suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Ensimmäisessä arvioinnissa olisi myös arvioitava ohjelman hallintoneuvoston toimintaa ja sen toiminnan jatkamisen tarpeellisuutta. Komissio voi arvioinnin tulosten perusteella ryhtyä kaikkiin tarvittaviin toimiin tulevaisuudessa.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

1 artiklassa määritellään asetuksen kohde. Asetuksella perustetaan e-CODEX-järjestelmä ja annetaan eu-LISAn tehtäväksi sen operatiivinen hallinnointi. Lisäksi asetuksessa vahvistetaan komission, jäsenvaltioiden ja valtuutettuja e-CODEX-yhteyspisteitä hallinnoivien yksiköiden vastuualueet.

2 artiklassa määritetään asetuksen soveltamisala. Asetusta sovelletaan tietojen sähköiseen toimittamiseen rajatylittävissä siviili- ja rikosoikeudellisissa asioissa e-CODEX-järjestelmän avulla siviili- ja rikosoikeudellisen yhteistyön alalla annettujen säädösten mukaisesti. Liitteessä I on luettelo näistä säädöksistä.

Ehdotuksen *3 artiklassa* esitetään asetuksessa käytettyjen käsitteiden määritelmät.

Ehdotuksen *4 artiklassa* määritellään e-CODEX-järjestelmä ja vahvistetaan sen kokoonpano, joka koostuu yhteyspisteohjelmistosta (mukaan lukien yhdyskäytävä ja liitin). Lisäksi e-CODEX-järjestelmä sisältää digitaalisia prosessistandardeja, jotka mahdollistavat yhteyspisteiden yhteenliittämisen.

Ehdotuksen *5 artiklassa* komissio valtuutetaan antamaan 31. joulukuuta 2022 mennessä täytäntöönpanosäädöksiä, joissa määritellään eu-LISAn toteuttamien toimien palvelutasoa koskevat vaatimukset. Lisäksi siinä valtuutetaan komissio määrittelemään täytäntöönpanosäädöksillä e-CODEX-järjestelmään sisältyvien ohjelmistotuotteiden perustana olevat tekniset vähimmäiseritelmät ja -standardit (myös turvallisuutta koskevat), palvelutasoa koskevat vaatimukset ja eu-Lisan 6 artiklan mukaisesti toteuttamia toimia varten tarvittavat muut tekniset eritelmät sekä luovutus- ja haltuunottoprosessin ehdot. Lisäksi komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä teknisistä järjestelyistä e-CODEX-järjestelmän käyttämiseksi liitteessä I luetelluissa rajatylittävissä siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä. Komissiolle annetaan myös vastuu ylläpitää luetteloa EU:n toimielinten, elinten tai virastojen hallinnoimista valtuutetuista e-CODEX-yhteyspisteistä, ilmoittaa eu-LISAlle luetteloon tehtävistä muutoksista ja nimetä yhteyshenkilöitä, joilla on oikeus saada tukea e-CODEX-järjestelmän käyttöön.

Ehdotuksen *6 artiklassa* vahvistetaan eu-LISAn velvollisuudet e-CODEX-järjestelmän operatiivisen hallinnoinnin suhteen. Lisäksi siinä määrätään eu-LISAlle tiettyjä lisätehtäviä, jotka liittyvät e-CODEX-järjestelmään ja siihen liittyvään tekniseen työhön koskien 4 artiklassa mainittuja eu-LISAn vastuulla olevia komponentteja.

Ehdotuksen *7 artiklassa* säädetään jäsenvaltioiden velvollisuudesta ylläpitää luetteloa alueellaan toimivista valtuutetuista e-CODEX-yhteyspisteistä, ilmoittaa eu-LISAlle luetteloon tehtävistä muutoksista ja nimetä yhteyshenkilöitä, joilla on oikeus saada tukea e-CODEX-järjestelmän käyttöön.

Ehdotuksen *8 artiklassa* määritellään valtuutettuja e-CODEX-yhteyspisteitä hallinnoivien yksiköiden vastuualueet. Näihin kuuluvat vastuut yhteyspisteen turvallisesta perustamisesta ja toiminnasta sekä sille mahdollisesti aiheutuvista vahingoista ja sen kautta siirrettyjen tietojen turvallisuudesta. Lisäksi yksiköt vastaavat toimintaansa koskevien tilastotietojen keräämisestä.

Ehdotuksen *9 artiklassa* määritetään e-CODEX-järjestelmän luovutusprosessi e-CODEX-järjestelmää hallinnoivalta yksiköltä eu-LISAlle, komission seurantatehtävä mukaan lukien. Järjestelmän aikaisin ehdotettu haltuunottopäivä on 1. heinäkuuta 2023, jotta eu-LISA ehtii suorittaa sille jo annetut tehtävät, jotka liittyvät EES-, ETIAS- ja ECRIS-TCN-järjestelmiin, SIS- ja

VIS-järjestelmien nykyaikaistamiseen ja EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuuden varmistamiseen. Haltuunotto tapahtuu vasta, kun komissio ilmoittaa, että luovutus- ja haltuunotto prosessi on saatu onnistuneesti päätökseen. Järjestelmää hallinnoivan yksikön olisi toimitettava 31. joulukuuta 2022 mennessä eu-LISAlle luovutusta koskeva asiakirja, jossa tarkennetaan e-CODEX-järjestelmän siirron järjestelyt. Luovutusprosessin aikana e-CODEX-järjestelmää hallinnoivalla yksiköllä on täysi vastuu e-CODEX-järjestelmästä ja sen on varmistettava, että järjestelmässä suoritetaan ainoastaan korjaavia ylläpitotoimia. Luovutus kattaa 4 artiklassa määritellyt e-CODEX-järjestelmän osatekijät eli liittimen ja digitaaliset prosessistandardit sekä liitteessä II luetellut tukevat tuotteet. Lisäksi 9 artiklassa täsmennetään, että luovutuksessa olisi myös varmistettava, että kaikki e-CODEX-järjestelmään ja liitteessä II lueteltuihin tukeviin tuotteisiin liittyvät immateriaalioikeudet ja käyttöoikeudet siirretään, jotta eu-LISA voi toteuttaa tehtävänsä. Järjestelmän keskeisimpien ohjelmistokomponenttien ei kuitenkaan pitäisi edellyttää sopimusperusteista siirtoa, koska Domibus on avoimen lähdekoodin ohjelmisto ja kuuluu EUPL-lisenssin piiriin.

Ehdotuksen 10 artiklassa säädetään turvallisuusvaatimuksista ja annetaan eu-LISAlle kokonaisvastuu e-CODEX-järjestelmän turvallisuudesta, kun se suorittaa operatiivisia hallinnointitehtäviään. eu-LISAn on varmistettava, että e-CODEX-järjestelmässä sovelletaan sisäänrakennetun ja oletusarvoisen turvallisuuden ja tietosuojan periaatteita. Lisäksi siinä selvennetään, että vastuu valtuutetun e-CODEX-yhteyspisteen kautta siirrettyjen tietojen turvallisuudesta on yhteyspistettä hallinnoivalla yksiköllä.

Ehdotuksen 11 artiklassa säädetään, että eu-LISA perustaa e-CODEX-järjestelmän neuvoa-antavan ryhmän, joka avustaa e-CODEX-järjestelmää koskevassa työssä. Neuvoa-antava ryhmä antaa eu-LISAlle e-CODEX-järjestelmään liittyvää tarvittavaa asiantuntemusta ja seuraa muun muassa täytäntöönpanon etenemistä jäsenvaltioissa.

Ehdotuksen 12 artiklalla perustetaan ohjelman hallintoneuvosto, joka avustaa eu-LISAn hallintoneuvostoa e-CODEX-järjestelmän asianmukaisen hallinnoinnin varmistamisessa. Ohjelman hallintoneuvosto toimii neuvoa-antavien ryhmien ja eu-LISAn hallintoneuvoston välisenä välittävänä elimenä. Se seuraa erityisesti luovutustoimia varmistaakseen, että eu-LISAn suorittama järjestelmän haltuunotto tapahtuu ajoissa. Lisäksi ohjelman hallintoneuvosto varmistaa e-CODEX-järjestelmään liittyvän työn asianmukaisen priorisoinnin ja toimii sovittelijana mahdollisissa kiistakysymyksissä.

Ehdotuksen 13 artiklassa eu-LISAlle annetaan tehtäväksi toteuttaa e-CODEX-järjestelmän tekninen käyttäjäkoulutus.

Ehdotuksen 14 artiklassa täsmennetään tiedot, jotka jäsenvaltioiden ja komission on toimitettava eu-LISAlle: luettelo niistä rajatylittävistä siviili- ja rikosoikeudellisista menettelyistä, joissa ne käyttävät e-CODEX-järjestelmää, missä määrin e-CODEX-järjestelmää voidaan käyttää kussakin rajatylittävässä siviili- ja rikosoikeudellisessa menettelyssä, kunkin niiden alueella toimivan valtuutetun e-CODEX-yhteyspisteen lähettämien ja vastaanottamien liiketoimintaviestien lukumäärä sekä valtuutettuja e-CODEX-yhteyspisteitä jäsenvaltion alueella hallinnoivien yksiköiden kohtaamien sellaisten ongelmatilanteiden lukumäärä ja tyyppi, jotka vaikuttavat e-CODEX-järjestelmän turvallisuuteen.

Ehdotuksen 15 artiklassa vahvistetaan seuranta- ja raportointia koskevat säännöt. eu-LISAn on toimitettava komissiolle joka toinen vuosi e-CODEX-järjestelmää koskevat kertomukset, jotka on

laadittu jäsenvaltioilta saatujen tietojen perusteella. Lisäksi komission on annettava kertomus e-CODEX-järjestelmästä kolmen vuoden kuluttua haltuunotosta ja sen jälkeen joka neljäs vuosi.

Ehdotuksen *16 artiklassa* säädetään asetukseen (EU) 2018/1726 tehtävistä muutoksista, jotka koskevat eu-LISAn uusia vastuita ja tehtäviä e-CODEX-järjestelmässä.

Ehdotuksen *17 artikla* koskee käytettävää komiteamenettelyä ja perustuu vakiosäännökseen.

Ehdotuksen *18 artiklassa* säädetään, että e-CODEX-järjestelmän operatiivisesta hallinnoinnista aiheutuvat kustannukset katetaan Euroopan unionin yleisestä talousarviosta. Sitä vastoin jäsenvaltiot vastaavat kustannuksista, jotka aiheutuvat valtuutettujen e-CODEX-yhteyspisteiden luettelon ylläpidosta kansallisella tasolla, ja kustannuksista, jotka aiheutuvat 7 artiklan mukaisesta e-CODEX-yhteyshenkilöiden nimeämisestä. e-CODEX-järjestelmän perustamisesta ja toiminnasta kansallisella tasolla 8 artiklan mukaisesti aiheutuvista kustannuksista vastaavat valtuutettuja e-CODEX-yhteyspisteitä hallinnoivat yksiköt.

Ehdotuksen *19 artiklassa* säädetään, että asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Liitteessä I luetellaan tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvat säädökset.

Liitteessä II luetellaan eu-LISAlle 9 artiklan nojalla luovutettavat tukiohjelmistotuotteet.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**rajatylittävissä siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä käytettävästä
tietokoneistetusta viestintäjärjestelmästä (e-CODEX-järjestelmä) ja asetuksen (EU)
2018/1726 muuttamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 81 artiklan 2 kohdan ja 82 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Kansalaisten ja yritysten oikeussuojan tehokkaan saatavuuden varmistaminen ja oikeudellisen yhteistyön helpottaminen jäsenvaltioiden välillä ovat EU:n vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen tärkeimpiä tavoitteita, jotka on vahvistettu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen V osastossa.
- (2) Näin ollen on tärkeää kehittää asianmukaisia kanavia sen varmistamiseksi, että oikeusjärjestelmät voivat tehdä tehokasta yhteistyötä digitaalisesti. Sen vuoksi on olennaisen tärkeää ottaa unionin tasolla käyttöön tietotekninen väline, joka mahdollistaa kuhunkin asiaan liittyvien tietojen nopean, suoran, yhteentoimivan, luotettavan ja suojatun rajatylittävän sähköisen vaihdon. Tällainen järjestelmä, joka antaa kansalaisille ja yrityksille mahdollisuuden vaihtaa asiakirjoja ja todisteita digitaalisessa muodossa oikeusviranomaisten tai muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa, parantaisi oikeussuojan saatavuutta, jos siitä säädetään kansallisessa tai unionin lainsäädännössä.
- (3) Kuhunkin asiaan liittyvien tietojen digitaalista vaihtoa varten on kehitetty välineitä, jotka eivät edellytä jäsenvaltioissa jo olemassa olevien taustajärjestelmien korvaamista tai kalliiden muutosten tekemistä. Tärkein tähän mennessä kehitetty tällainen väline on ”e-Justice Communication via On-line Data Exchange” eli e-CODEX-järjestelmä.

- (4) e-CODEX-järjestelmä on erityisesti suunniteltu helpottamaan sähköisten viestien rajatylittävää vaihtoa oikeusosalalla. Siviili- ja rikosoikeudellisten menettelyjen digitalisaation lisääntyessä e-CODEX-järjestelmän tavoitteena on tehostaa toimivaltaisten viranomaisten välistä rajatylittävää viestintää ja helpottaa kansalaisten ja yritysten oikeussuojan saatavuutta. Sitä on tähän mennessä hallinnoinut jäsenvaltioiden ja unionin ohjelmista rahoitusta saavien organisaatioiden yhteenliittymä.
- (5) e-CODEX-järjestelmä koostuu kahdesta ohjelmiston osasta: Domibus-yhdyskäytäväohjelmistosta muiden yhdyskäytävien kanssa tapahtuvaa viestien vaihtoa varten ja Domibus-liitinohjelmistosta, jossa on useita kansallisten järjestelmien välisten viestien välittämiseen liittyviä toimintoja. Yhdyskäytävä perustuu komission ylläpitämään sähköisen jakelupalvelun (eDelivery) rakenneosaan, kun taas liittimen operatiivisesta hallinnoinnista vastaa jäsenvaltioiden ja unionin ohjelmista rahoitusta saavien organisaatioiden yhteenliittymä (e-CODEX-järjestelmää hallinnoiva yksikkö). Liitinohjelmiston toimintoja ovat esimerkiksi sähköisten allekirjoitusten todentaminen tietoturvakirjaston avulla ja vastaanottotodistukset. Lisäksi e-CODEX-järjestelmää hallinnoiva yksikkö on kehittänyt digitaalisia lomakkeita varten malleja käytettäväksi sellaisissa siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä, joissa yksikkö kokeili e-CODEX-järjestelmää.
- (6) Koska e-CODEX-järjestelmällä on suuri merkitys unionin oikeusalan rajatylittävässä tietojenvaihdossa, olisi luotava kestävä unionin oikeudellinen kehys, jolla perustetaan e-CODEX-järjestelmä ja säädetään sen toimintaa ja kehittämistä koskevat säännöt. Tällaisessa oikeudellisessa kehyksessä olisi selkeästi määriteltävä ja rajattava e-CODEX-järjestelmän osatekijät sen teknisen kestävyys takaamiseksi. Järjestelmässä olisi määriteltävä yhteyspisteen tietotekniset komponentit. Yhteyspisteen olisi koostuttava yhdyskäytävästä, joka mahdollistaa suojatun viestinnän muiden tunnistettujen yhdyskäytävien kanssa, ja liittimestä, joka tukee viestien vaihtoa. Sen olisi sisällettävä myös digitaalisia prosessistandardeja, jotka koostuvat liiketoimintaprosessimalleista ja sellaisten asiakirjojen sähköisen muodon määrittävistä malleista, joita käytetään kyseisissä prosesseissa tukemaan e-CODEX-yhteyspisteiden käyttöä sellaisissa oikeudellisissa menettelyissä, joista on säädetty oikeudellisen yhteistyön alalla annetuissa säädöksissä, ja mahdollistamaan tiedonvaihto yhteyspisteiden välillä.
- (7) Koska e-CODEX-järjestelmän ja sen hallinnoinnin kestävyys on varmistettava pitkällä aikavälillä ottaen samalla huomioon kansallisten tuomioistuinten riippumattomuus, olisi nimettävä sopiva yksikkö järjestelmän operatiivista hallinnointia varten.
- (8) Järjestelmän operatiiviseen hallinnointiin sopivin yksikkö on virasto, jonka hallintorakenne mahdollistaa jäsenvaltioiden osallistumisen järjestelmän operatiiviseen hallinnointiin siten, että jäsenvaltiot ovat mukana viraston hallintoneuvostossa, neuvoa-antavissa ryhmissä ja ohjelman hallintoneuvostoissa. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2018/1726³³ perustetulla

³³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1726, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavasta Euroopan unionin virastosta (eu-LISA) sekä asetuksen (EY) N:o 1987/2006 ja neuvoston päätöksen 2007/533/YOS muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1077/2011 kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 99).

vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavalla Euroopan unionin virastolla (eu-LISA) on asiaankuuluvaa kokemusta laaja-alaisen tietojärjestelmien hallinnoinnista. eu-LISAlle olisi sen vuoksi annettava tehtäväksi e-CODEX-järjestelmän operatiivinen hallinnointi. Lisäksi on tarpeen muuttaa eu-LISAn nykyistä hallintorakennetta mukauttamalla sen hallintoneuvoston tehtäviä ja perustamalla e-CODEX-järjestelmän neuvoa-antava ryhmä. Sen vuoksi asetusta (EU) 2018/1726 olisi muutettava. Lisäksi olisi perustettava erityinen ohjelman hallintoneuvosto.

- (9) Asetuksen (EU) 2018/1726 19 artiklan mukaan eu-LISAn hallintoneuvoston tehtävänä on huolehtia siitä, että kaikissa viraston päätöksissä ja toimissa, jotka vaikuttavat vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisiin tietojärjestelmiin, kunnioitetaan oikeuslaitoksen riippumattomuuden periaatetta. Viraston hallintorakenne ja rahoitusjärjestelmä ovat tämän periaatteen noudattamisen lisätakeena. Lisäksi on tärkeää ottaa oikeusalan ammattilaiset ja muut sidosryhmät mukaan e-CODEX-järjestelmän hallinnointiin ohjelman hallintoneuvoston kautta.
- (10) Kun otetaan huomioon eu-LISAn ensisijaiset tehtävät eli rajanylitystietojärjestelmän (EES), Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (ETIAS), kolmansien maiden kansalaisia koskevan eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän (ECRIS-TCN), tarkistetun Schengenin tietojärjestelmän (SIS), viisumitietojärjestelmän (VIS) ja Eurodacin kehittäminen ja hallinnointi sekä sen strateginen tehtävä luoda puitteet EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuudelle, eu-LISAn ei pitäisi ottaa vastuuta e-CODEX-järjestelmästä ennen kuin aikaisintaan 1 päivänä heinäkuuta 2023.
- (11) e-CODEX-järjestelmää voidaan käyttää rajatylittävissä siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä. Koska se kuitenkin perustuu avoimeen lähdekoodiin, sitä voitaisiin käyttää myös muissa tilanteissa. Tätä asetusta ei pitäisi soveltaa e-CODEX-järjestelmän sellaiseen käyttöön, joka ei perustu liitteessä I lueteltuihin säädöksiin.
- (12) eu-LISAn olisi vastattava e-CODEX-järjestelmän osatekijöistä, lukuun ottamatta Domibus-yhdyskäytäväohjelmiston operatiivista hallinnointia, koska komission sähköinen jakelupalvelu (eDelivery) vastaa tällä hetkellä monialaisesti kyseisestä ohjelmistosta. eu-LISAn olisi otettava täysi vastuu Domibus-liitinohjelmiston operatiivisesta hallinnoinnista ja digitaalisista prosessistandardeista e-CODEX -järjestelmää hallinnoivalta yksiköltä. Koska Domibus-yhdyskäytäväohjelmisto ja Domibus-liitinohjelmisto ovat e-CODEXin olennaisia osia, eu-LISAn olisi varmistettava liittimen yhteensopivuus yhdyskäytävän viimeisimmän version kanssa. Tätä varten komission olisi otettava eu-LISA osaksi eDelivery-rakennemuotojen asiaankuuluvaa hallinnointielintä tämän asetuksen voimaantulosta alkaen.
- (13) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011³⁴ mukaisesti. Näissä puitteissa hyväksytyissä täytäntöönpanosäädöksissä olisi vahvistettava e-CODEX-järjestelmän osatekijöitä tukevat tekniset vähimmäiseritelmät ja -standardit (myös turvallisuutta koskevat), vahvistettava palvelutasoa koskevat vaatimukset eu-LISAn toteuttamille

³⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

toimille ja muut tarvittavat tekniset eritelvät kyseisiä toimia varten sekä vahvistettava luovutus- ja haltuunotto prosessia koskevat säännöt. Täytäntöönpanosäädöksillä voidaan myös vahvistaa tekniset järjestelyt, joilla tuetaan e-CODEX-järjestelmän käyttöä oikeudellisen yhteistyön puitteissa toteutettavissa menettelyissä.

- (14) Olisi vahvistettava eu-LISAn erityiset vastuut, jotka liittyvät e-CODEX-järjestelmän operatiiviseen hallintaan.
- (15) Jäsenvaltioiden olisi ylläpidettävä luetteloa alueillaan käytössä olevista valtuutetuista e-CODEX-yhteyspisteistä ja toimitettava se eu-LISAlle niiden välisen vuorovaikutuksen mahdollistamiseksi asiaankuuluvien menettelyjen yhteydessä. Komission olisi samasta syystä ylläpidettävä samanlaista luetteloa valtuutetuista e-CODEX-yhteyspisteistä, joita unionin toimielimet, elimet tai virastot hallinnoivat. Yhteyspisteitä kansallisella tasolla ylläpitävät yksiköt voivat olla viranomaisia, oikeusalan toimijoita edustavia järjestöjä tai yksityisiä yrityksiä. Vaikka eu-LISAn tehtävänä on varmistaa e-CODEX-järjestelmän operatiivinen hallinnointi, e-CODEX-järjestelmän hajautettu luonne huomioon ottaen valtuutettujen e-CODEX-yhteyspisteiden perustamista ja toimintaa koskevan vastuun olisi oltava yksinomaan kyseisiä yhteyspisteitä ylläpitävillä yhteisöillä. Valtuutetun e-CODEX-yhteyspisteen toiminnasta vastaavien tahojen olisi vastattava kyseisen valtuutetun e-CODEX-yhteyspisteen toiminnasta mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.
- (16) e-CODEX-järjestelmän kautta yhteenliitettyjen kansallisten järjestelmien olisi mahdollistettava järjestelmän tehokkuuden ja vaikuttavuuden seuranta ottamalla käyttöön mekanismi, jonka avulla voidaan seurata sähköisen tiedonsiirron unionin rajatylittävissä siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä mahdollistavien välineiden tuotoksia, tuloksia ja vaikutuksia. Valtuutettuihin e-CODEX-yhteyspisteisiin yhdistettyjen järjestelmien olisi sen vuoksi voitava järjestelmällisesti kerätä ja ylläpitää kattavia tietoja rajatylittävien siviili- ja rikosoikeudellisten menettelyjen käytöstä liitteessä I lueteltujen säädösten asiaankuuluvien säännösten mukaisesti. Tämän pitäisi helpottaa jäsenvaltioiden työtä asiaankuuluvien tietojen keräämisessä ja varmistaa keskinäinen vastuuvuorollisuus ja avoimuus sekä helpottaa merkittävästi siviili- ja rikosoikeudellisesta yhteistyöstä annettujen säädösten jälkivalvontaa komissiossa. Kerättyjen tietojen olisi oltava ainoastaan yhdistelmätietoja, eivätkä ne saisi olla henkilötietoja.
- (17) Tehtäviään hoitaessaan eu-LISAn olisi pidettävä yllä korkeaa turvallisuustasoa. Toteuttaessaan ohjelmistojen teknistä kehittämistä eu-LISAn olisi sovellettava sisäänrakennetun turvallisuuden sekä sisäänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan periaatteita asetuksen (EU) 2018/1725 mukaisesti. Valtuutetun e-CODEX-yhteyspisteen toiminnasta vastaavien tahojen olisi oltava vastuussa yhteyspisteidensä kautta siirrettyjen tietojen turvallisuudesta.
- (18) Jos turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelyssä on käytettävä e-CODEX-järjestelmää, järjestelmä olisi akkreditoitava eu-LISAn tietoturvasääntöjen mukaisesti.
- (19) Jotta eu-LISA voisi valmistautua asianmukaisesti haltuunottoa varten, e-CODEX-järjestelmää hallinnoivan yksikön olisi laadittava 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä luovutusta koskeva asiakirja, jossa tarkennetaan e-CODEX-järjestelmän siirron yksityiskohtaiset järjestelyt, mukaan lukien luovutusprosessin ja sen loppuunsaattamisen onnistumista koskevat kriteerit, komission tämän asetuksen

nojalla hyväksymien täytäntöönpanosäädösten mukaisesti. Luovutusta koskevan asiakirjan olisi katettava e-CODEX-järjestelmän osatekijät, mukaan lukien yhdyskäytävä, liitin ja digitaaliset prosessistandardit, sekä asiaankuuluvat tukevat tuotteet. Komission olisi seurattava luovutus- ja haltuunottoa prosessia sen varmistamiseksi, että se tapahtuu täytäntöönpanosäädösten ja luovutusta koskevan asiakirjan mukaisesti, ja haltuunoton olisi tapahduttava vasta sen jälkeen, kun komissio on ilmoittanut, että prosessi on saatettu onnistuneesti päätökseen. Sen jälkeen kun luovutusta koskeva asiakirja on toimitettu ja siihen asti, kun e-CODEX-järjestelmä on onnistuneesti luovutettu eu-LISAlle, e-CODEX-järjestelmää hallinnoiva yksikkö ei saisi toimittaa uusia versioita, vaan sen olisi ainoastaan huolehdittava e-CODEX-järjestelmän korjaavista ylläpitotoimista.

- (20) Luovutuksella olisi myös varmistettava, että kaikki e-CODEX-järjestelmään ja sitä tukeviin tuotteisiin liittyvät immateriaalioikeudet ja käyttöoikeudet siirretään, jotta eu-LISA voi huolehtia tämän asetuksen mukaisista vastuualueistaan. Järjestelmän keskeisimpien ohjelmistokomponenttien ei kuitenkaan pitäisi edellyttää sopimusperusteista siirtoa, koska Domibus on avoimen lähdekoodin ohjelmisto ja kuuluu Euroopan unionin yleisen lisenssin (EUPL) piiriin.
- (21) Jotta komissio voisi arvioida e-CODEX-järjestelmää säännöllisesti, eu-LISAn olisi raportoitava komissiolle kahden vuoden välein e-CODEX-järjestelmän teknisestä kehityksestä ja teknisestä toiminnasta. Raporttiin tarvittavien tietojen keräämisen helpottamiseksi jäsenvaltioiden olisi toimitettava eu-LISAlle asiaankuuluvat tiedot alueellaan toimivista yhteyspisteistä ja komission olisi toimitettava vastaavat tiedot unionin toimielinten, elinten ja virastojen ylläpitämistä yhteyspisteistä.
- (22) Tämän asetuksen ei pitäisi tarjota mitään erityistä oikeusperustaa henkilötietojen käsittelylle. Kaiken tämän asetuksen puitteissa tapahtuvan henkilötietojen käsittelyn olisi tapahduttava sovellettavien tietosuojasäätöjen mukaisesti. Jäsenvaltioiden alueelle tämän asetuksen mukaisesti perustettujen valtuutettujen e-CODEX-yhteyspisteiden ylläpitämissä e-CODEX-yhteyspisteissä suoritettavaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679³⁵ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2016/680³⁶.
- (23) Unionin toimielinten, elinten ja virastojen tämän asetuksen yhteydessä suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725³⁷.

³⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

³⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/680, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89).

³⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti.) (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (24) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.
- (25) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevien 1 ja 2 artiklan ja 4 a artiklan 1 kohdan mukaisesti Irlanti ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.

[tai]

- (26) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevan 3 artiklan ja 4 a artiklan 1 kohdan mukaisesti Irlanti on ilmoittanut haluavansa osallistua tämän asetuksen hyväksymiseen ja soveltamiseen.
- (27) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu, ja hän on antanut lausunnon ... päivänä ...kuuta ...³⁸,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 LUKU

Yleiset säännökset

1 artikla
Kohde

Tällä asetuksella perustetaan rajatylittävää viestintää varten hajautettu tietojärjestelmä, jonka tarkoituksena on helpottaa asiakirjojen, pyyntöjen, oikeudellisten lomakkeiden, todisteiden tai muiden tietojen sähköistä vaihtoa turvallisella ja luotettavalla tavalla rajatylittävissä siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä (e-Justice Communication via Online Data EXchange – e-CODEX -järjestelmä).

Siinä vahvistetaan seuraavia aiheita koskevat säännöt:

- (a) e-CODEX-järjestelmän määritelmä ja kokoonpano;
- (b) e-CODEX-järjestelmän operatiivinen hallinnointi vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavassa Euroopan unionin virastossa (eu-LISA);

³⁸ EUVL ...

- (c) komission, jäsenvaltioiden ja valtuutettuja e-CODEX-yhteyspisteitä hallinnoivien yksiköiden vastuualueet.

2 artikla

Soveltamisala

Asetusta sovelletaan tietojen sähköiseen toimittamiseen rajatylittävissä siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä e-CODEX-järjestelmän avulla liitteessä I lueteltujen oikeudellisen yhteistyön alalla annettujen säädösten mukaisesti.

3 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- (a) 'e-CODEX-yhteyspisteellä' laiteinfrastruktuuriin asennettua yhteyspisteohjelmistoa, joka pystyy lähettämään tietoja toisiin e-CODEX-yhteyspisteisiin ja vastaanottamaan tietoja toisilta e-CODEX-yhteyspisteiltä luotettavalla tavalla;
- (b) 'valtuutetulla e-CODEX-yhteyspisteellä' e-CODEX-yhteyspistettä, joka on ilmoitettu eu-LISAlle 5 artiklan 4 kohdan tai 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja joka noudattaa 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua digitaalista prosessistandardia;
- (c) 'valtuutettua e-CODEX-yhteyspistettä hallinnoivalla yksiköllä' unionin toimielintä, elintä tai laitosta, kansallista viranomaista tai oikeushenkilöä, joka hallinnoi valtuutettua e-CODEX-yhteyspistettä;
- (d) 'liitetyllä järjestelmällä' tietoteknistä järjestelmää, joka on liitetty e-CODEX-yhteyspisteeseen muiden e-CODEX-yhteyspisteiden kanssa viestimistä varten;
- (e) 'keskustestausalustalla' yksinomaan testaukseen käytettyä e-CODEX-yhteyspistettä, joka tarjoaa toimintoja, joita valtuutettuja e-CODEX-yhteyspisteitä hallinnoivat yksiköt voivat käyttää todentaakseen yhteyspisteidensä virheettömän toiminnan ja e-CODEXin digitaalisten prosessistandardien asianmukaisen käytön kyseisiin yhteyspisteisiin kytketyissä liitetyissä järjestelmissä;
- (f) 'liiketoimintaprosessimallilla' graafista ja tekstuaalista esitystä käsitteellisestä, useiden toisiinsa liittyvien rakenteellisten toimintojen tai tehtävien mallista sekä asiaankuuluvista tietomalleista ja järjestyksestä, jossa toiminnot tai tehtävät on suoritettava, jotta voidaan saavuttaa merkityksellinen vuorovaikutus kahden tai useamman osapuolen välillä;
- (g) 'operatiivisella hallinnoinnilla' kaikkia tehtäviä, jotka ovat tarpeen e-CODEX-järjestelmän pitämiseksi toiminnassa tämän asetuksen mukaisesti.

2 LUKU

e-CODEX-järjestelmään liittyvä kokoonpano, tehtävät ja vastuut

4 artikla

e-CODEX-järjestelmän kokoonpano

1. e-CODEX-järjestelmä koostuu e-CODEX-yhteyspisteestä ja digitaalisista prosessistandardeista.
2. e-CODEX-yhteyspiste koostuu seuraavista osista:
 - (a) yhdyskäytävä, joka koostuu yhteisiin protokolliin perustuvasta ohjelmistosta, joka mahdollistaa turvallisen tietojenvaihdon televerkossa, joka koostuu samoja yhteisiä protokollia käyttävistä muista yhdyskäytävistä;
 - (b) liitin, jolla liitetyt järjestelmät voidaan kytkeä a alakohdassa tarkoitettuun yhdyskäytävään ja joka koostuu yhteisiin avoimiin protokolliin perustuvasta ohjelmistosta ja jolla mahdollisesta seuraavat:
 - i) viestien jäsentäminen, kirjaaminen ja linkittäminen;
 - ii) viestien aitouden ja eheyden tarkistaminen;
 - iii) aikaleimattujen todisteiden luominen vaihdettujen viestien vastaanottamisesta.
3. Digitaalinen prosessistandardi koostuu liiketoimintaprosessimalleista ja malleista, joissa määritellään liitteessä I luetelluissa säädöksissä vahvistetuissa menettelyissä käytettävien asiakirjojen sähköinen muoto.

5 artikla

Komission vastuualueet

1. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä
 - (a) tekniset vähimmäiseritelmät ja -standardit, myös turvallisuutta koskevat, joilla tuetaan 4 artiklassa tarkoitettuja e-CODEX-järjestelmän osatekijöitä;
 - (b) palvelutasoa koskevat vaatimukset eu-LISAn 6 artiklan mukaisesti toteuttamille toimille sekä muut tarvittavat tekniset eritelmät kyseisiä toimia varten;
 - (c) erityisjärjestelyt 9 artiklassa tarkoitettua luovutus- ja haltuunottoa varten.
2. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan 4 artiklan 3 kohdassa määriteltyjä digitaalisia prosessistandardeja koskevat yksityiskohtaiset tekniset eritelmät.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 17 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
4. Komissio ylläpitää luetteloa valtuutetuista e-CODEX-yhteyspisteistä, joita unionin toimielimet, elimet tai virastot hallinnoivat, rajatylittävistä siviili- ja rikosoikeudellisista menettelyistä sekä lomakkeista, joita kullakin yhteyspisteellä on lupa soveltaa. Se ilmoittaa muutoksista eu-LISAlle viipymättä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 14 artiklassa vahvistettua vuotuisen ilmoituksen antamista.
5. Komissio nimeää enintään viisi e-CODEX-yhteyshenkilöä. Ainoastaan e-CODEX-yhteyshenkilöillä on oikeus pyytää ja vastaanottaa 6 artiklan 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettua teknistä tukea eu-LISAlta unionin toimielinten, elinten tai virastojen hallinnoiman e-CODEX-järjestelmän osalta.

6 artikla
eu-LISAn vastuualueet

1. eu-LISA vastaa 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa ja 3 kohdassa tarkoitettujen e-CODEX-järjestelmän osatekijöiden sekä liitteessä II lueteltujen tukiohjelmistojen operatiivisesta hallinnoinnista.
2. e-CODEX-järjestelmän operatiiviseen hallinnointiin kuuluvat erityisesti seuraavat:
 - (a) Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen ohjelmistotuotteiden kehittäminen, ylläpito, vikojen korjaus ja jakelu valtuutettuihin e-CODEX-yhteyspisteisiin;
 - (b) e-CODEX-järjestelmän osatekijöihin ja järjestelmää tukeviin, 1 kohdassa tarkoitettuihin ohjelmistotuotteisiin liittyvän dokumentaation kehittäminen, ylläpito, jakelu valtuutettuihin e-CODEX-yhteyspisteisiin ja päivittäminen;
 - (c) sellaisen kokoonpanotiedoston kehittäminen, ylläpito, päivittäminen ja jakelu valtuutettuihin e-CODEX-yhteyspisteisiin, joka sisältää tyhjentävän luettelon valtuutetuista e-CODEX-yhteyspisteistä, mukaan lukien menettelyt ja lomakkeet, joita kukin näistä yhteyspisteistä saa soveltaa;
 - (d) tekniset muutokset ja uusien ominaisuuksien lisääminen e-CODEX-järjestelmään ja niiden julkaiseminen e-CODEXin uusina versioina, jotta voidaan vastata 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa täytäntöönpanosäädöksissä vahvistettuihin tai e-CODEX-järjestelmän neuvoa-antavan ryhmän vahvistamiin uusiin vaatimuksiin;
 - (e) sellaisen myös liitettävyyttä koskevan testaustoiminnan tukeminen ja koordinointi, jossa valtuutetut e-CODEX-yhteyspisteet ovat mukana;
 - (f) e-CODEX-yhteyshenkilöille annettava e-CODEX-järjestelmään liittyvä tekninen tuki;
 - (g) liiketoimintaprosessimallien, 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen sähköisen muodon määrittävien mallien ja taustalla olevien ennalta määriteltujen tietomallien kokoelman ylläpito ja jakelu valtuutettuihin e-CODEX-yhteyspisteisiin;

- (h) luettelon julkaiseminen eu-LISAn verkkosivustolla sellaisista valtuutetuista e-CODEX-yhteyspisteistä, jotka on ilmoitettu eu-LISAlle, sekä niistä rajatylittävistä siviili- ja rikosoikeudellisista menettelyistä, joita kullakin näistä yhteyspisteistä on lupa soveltaa;
- (i) komission yksiköiden teknistä neuvontaa ja tukea koskeviin pyyntöihin vastaaminen 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten laatimisen yhteydessä;
- (j) uusien liiketoimintaprosessimallien ja 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen sähköisen muodon määrittävien mallien laatiminen ja jakelu valtuutettuihin e-CODEX-yhteyspisteisiin, myös järjestämällä ja ohjaamalla e-CODEX-yhteyshenkilöille pidettäviä työpajoja.

3. eu-LISA vastaa seuraavista lisätehtävistä:

- (a) eu-LISAn tehtävien suorittamiseen tarvittavan laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuurin tarjoaminen, käyttö ja ylläpito eu-LISAn teknisissä toimipaikoissa;
- (b) keskustausalustan tarjoaminen, käyttö ja ylläpito;
- (c) suurelle yleisölle tiedottaminen internetin välityksellä e-CODEXista laajamittaisten viestintäkanavien, kuten verkkosivustojen tai sosiaalisen median alustojen avulla;
- (d) e-CODEX-järjestelmään ja eu-LISAn toteuttamiin toimiin liittyvien muiden kuin teknisten tietojen laatiminen, päivittäminen ja verkkojakelu.

4. eu-Lisa asettaa resursseja saataville päivystysperiaatteella virka-aikana sellaisen keskitetyn yhteyspisteen tarjoamiseksi, johon valtuutetut e-CODEX-yhteyspisteet voivat ilmoittaa turvallisuusongelmista. Tällaisen ilmoituksen saatuaan eu-LISA analysoi turvallisuusongelman ja ilmoittaa tarvittaessa turvallisuusongelmasta niille valtuutetuille e-CODEX-yhteyspisteille, joihin se vaikuttaa.

7 artikla

Jäsenvaltioiden vastualueet

1. Jäsenvaltioiden on ylläpidettävä luetteloa valtuutetuista e-CODEX-yhteyspisteistä, joita hallinnoidaan niiden alueella, rajatylittävistä siviili- ja rikosoikeudellisista menettelyistä sekä lomakkeista, joita kullakin yhteyspisteellä on lupa soveltaa. Niiden on ilmoitettava muutoksista eu-LISAlle viipymättä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 14 artiklassa vahvistettua vuotuisen ilmoituksen antamista.
2. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä enintään viisi e-CODEX-yhteyshenkilöä. Ainoastaan kyseisillä yhteyshenkilöillä on oikeus pyytää ja vastaanottaa 6 artiklan 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettua teknistä tukea.

8 artikla

Valtuutettuja e-CODEX-yhteyspisteitä hallinnoivien yksiköiden vastuualueet

1. Valtuutettua e-CODEX-yhteyspistettä hallinnoivan yksikön on vastattava sen turvallisesta rakenteesta ja toiminnasta. Tämä kattaa tarvittavat mukautukset 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun liittimeen sen saattamiseksi yhteensopivaksi minkä tahansa liitetyn järjestelmän kanssa sekä mahdolliset muut tekniset mukautukset siihen liitettyihin järjestelmiin.
2. Valtuutettua e-CODEX-yhteyspistettä hallinnoivan yksikön on tarjottava yhdessä tai useammassa liitetystä järjestelmästä mekanismi, joka mahdollistaa rajatylittävien siviili- ja rikosoikeudellisten menettelyjen käyttöä koskevien asiaankuuluvien tietojen hakemisen liitteessä I lueteltujen säädösten mukaisesti.
3. Vastuu valtuutetun e-CODEX-yhteyspisteen ja siihen liitettyjen järjestelmien hallinnoinnista aiheutuvista vahingoista on sillä yksiköllä, joka hallinnoi kyseistä e-CODEX-yhteyspistettä.

9 artikla

Luovutus ja haltuunotto

1. e-CODEX-järjestelmää hallinnoivan yksikön on viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022 toimitettava eu-LISAlle yhteinen luovutusta koskeva asiakirja, jossa tarkennetaan e-CODEX-järjestelmän siirron yksityiskohtaiset järjestelyt, mukaan lukien luovutusprosessin ja sen loppuunsaattamisen onnistumista koskevat kriteerit sekä tähän liittyvä dokumentaatio, sellaisina kuin ne on vahvistettu 5 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla annetuissa täytäntöönpanosäädöksissä, mukaan lukien säännökset, jotka koskevat e-CODEX-järjestelmään ja sitä tukeviin, liitteessä II lueteltuihin ohjelmistoihin liittyviä immateriaalioikeuksia ja käyttöoikeuksia, jotta eu-LISA voi huolehtia 6 artiklan mukaisista vastuualueistaan.
2. Luovutus- ja haltuunotto prosessi voi jatkua enintään kuuden kuukauden ajan 1 kohdassa tarkoitetun luovutusasiakirjan toimittamisesta e-CODEX-järjestelmää hallinnoivan yksikön ja eu-LISAn välillä. Kyseisen ajanjakson aikana e-CODEX-järjestelmää hallinnoivalla yksiköllä on täysi vastuu e-CODEX-järjestelmästä ja sen on varmistettava, että järjestelmässä suoritetaan ainoastaan korjaavia ylläpitotoimia ja että siihen ei tehdä muuntotyypisiä muutoksia. Se ei etenkään saa toimittaa e-CODEX-järjestelmän uutta versiota.
3. Komissio seuraa luovutus-/haltuunotto prosessia sen varmistamiseksi, että e-CODEX-järjestelmää hallinnoiva yksikkö ja eu-LISA panevat prosessin yksityiskohtaiset järjestelyt asianmukaisesti täytäntöön 1 kohdassa tarkoitettujen kriteerien perusteella.
4. Vastuu e-CODEX-järjestelmästä siirtyy eu-LISAlle päivänä, jona komissio on ilmoittanut 2 kohdassa tarkoitetun luovutus-/haltuunotto prosessin saattamisesta onnistuneesti päätökseen, mutta kuitenkin aikaisintaan 1 päivänä heinäkuuta 2023.

10 artikla

Turvallisuus

1. Kun e-CODEX-järjestelmä on otettu onnistuneesti haltuun, eu-LISAn on vastattava tehtäviään suorittaessaan korkean turvallisuustason ylläpitämisestä, mukaan lukien 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun laitteisto- ja ohjelmistoinfrastruktuurin turvallisuus. Erityisesti eu-LISAn on varmistettava, että e-CODEX-järjestelmälle laaditaan turvallisuussuunnitelma, jota ylläpidetään, ja että e-CODEX-järjestelmää hallinnoidaan turvallisuussuunnitelman mukaisesti ottaen huomioon e-CODEX-järjestelmässä käsiteltyjen tietojen turvallisuusluokka sekä eu-LISAn tietoturvaan koskevat säännöt. Suunnitelmaan on sisällyttävä säännölliset e-CODEX-järjestelmän turvallisuustarkastukset ja -auditoinnit, mukaan lukien e-CODEX-järjestelmän ohjelmistojen turvallisuusarvioinnit yhdessä e-CODEX-yhteyspistettä hallinnoivien yksiköiden kanssa.
2. Huolehtiessaan vastuualueistaan eu-LISAn on pantava täytäntöön sisäänrakennetun turvallisuuden ja sisäänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan periaatteita. Turvallisuusluokiteltuja tietoja ei saa toimittaa e-CODEXin kautta, paitsi jos eu-LISA hyväksyy järjestelmän ja jäsenvaltioiden toimivaltaiset kansalliset turvallisuusviranomaiset hyväksyvät yhteyspisteet.
3. Valtuutettua e-CODEX-yhteyspistettä hallinnoivalla yksiköllä on oltava yksinomainen vastuu kyseisen yhteyspisteen turvallisuudesta, mukaan luettuna sen kautta siirrettyjen tietojen turvallisuus.

Sen on ilmoitettava viipymättä kaikista turvallisuusongelmista eu-LISAlle ja sille jäsenvaltiolle, joka ylläpitää luetteloa niistä valtuutetuista e-CODEX-yhteyspisteistä, joiden joukossa kyseinen yhteyspiste on, tai komissiolle, jos kyse on unionin toimielimen, elimen tai viraston hallinnoimasta yhteyspisteestä.

eu-LISAn on laadittava e-CODEX-yhteyspisteitä koskevat turvallisuussäännöt ja ohjeet. Valtuutettua e-CODEX-yhteyspistettä hallinnoivan yksikön on annettava eu-LISAlle lausunnot siitä, että se noudattaa e-CODEX-yhteyspisteiden turvallisuutta koskevia sääntöjä. Lausunnot on päivitettävä vuosittain tai aina, kun muutos muutoin on tarpeen.

11 artikla

e-CODEX-järjestelmän neuvoa-antava ryhmä

1. Asetuksen (EU) 2018/1726 27 artiklan 1 kohdan dc kohdan nojalla perustetun e-CODEX-järjestelmän neuvoa-antavan ryhmän on 1 päivästä tammikuuta 2023 alkaen annettava eu-LISAlle e-CODEX-järjestelmään liittyvää tarvittavaa asiantuntemusta erityisesti sen vuotuisen työohjelman ja toimintakertomuksen laatimisen yhteydessä. Sen on lisäksi seurattava täytäntöönpanon tilannetta jäsenvaltioissa. Neuvoa-antavalle ryhmälle on ilmoitettava kaikista turvallisuusongelmista.
2. Luovutus-/haltuunotto-prosessin aikana e-CODEXin neuvoa-antavan ryhmän on tavattava säännöllisesti, vähintään joka toinen kuukausi, kunnes haltuunotto-prosessi on saatettu onnistuneesti päätökseen.

3. e-CODEX-järjestelmän neuvoa-antavan ryhmän on raportoitava jokaisen kokouksen jälkeen ohjelman hallintoneuvostolle. Sen on annettava teknistä asiantuntija-apua ohjelman hallintoneuvoston tehtävien tukemiseksi ja seurattava täytäntöönpanon tilaa jäsenvaltioissa.
4. e-CODEX-järjestelmän neuvoa-antavan ryhmän on otettava mukaan työskentelyynsä ammattialajärjestöt ja muut sidosryhmät, jotka osallistuivat e-CODEX-järjestelmän hallinnointiin sen luovutushetkellä.

12 artikla
Ohjelman hallintoneuvosto

1. eu-LISAn hallintoneuvoston on perustettava viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2023 e-CODEX-ohjelman hallintoneuvosto, joka koostuu kymmenestä jäsenestä.
2. Ohjelman hallintoneuvoston kokoonpanoon kuuluu kahdeksan hallintoneuvoston nimittämää jäsentä, 11 artiklassa tarkoitetun neuvoa-antavan ryhmän puheenjohtaja ja yksi komission nimittämä jäsen. Hallintoneuvoston on varmistettava, että sen ohjelman hallintoneuvostoon nimittämällä jäsenillä on tarvittava kokemus ja asiantuntemus e-CODEX-järjestelmästä.
3. eu-LISA osallistuu ohjelman hallintoneuvoston työskentelyyn. Tätä varten eu-LISAn edustajat osallistuvat ohjelman hallintoneuvoston kokouksiin raportoidakseen e-CODEX-järjestelmää koskevasta työstä ja muusta siihen liittyvästä työstä ja toiminnasta.
4. Ohjelman hallintoneuvosto kokoontuu vähintään joka kolmas kuukausi ja tarvittaessa useammin. Sen on varmistettava e-CODEX-järjestelmän asianmukainen hallinnointi erityisesti luovutus-/haltuunottoprosessin aikana ja suhteessa 5 artiklan 2 kohdan nojalla hyväksytyjen säädösten täytäntöönpanoon. Ohjelman hallintoneuvosto toimittaa eu-LISAn hallintoneuvostolle säännöllisesti ja mahdollisuuksien mukaan joka toinen kuukausi kirjallisen raportin hankkeen edistymisestä. Ohjelman hallintoneuvostolla ei ole päätöksentekovaltaa eikä valtuuksia edustaa hallintoneuvoston jäseniä.
5. Ohjelman hallintoneuvosto vahvistaa työjärjestyksensä, johon sisältyvät erityisesti säännöt seuraavista:
 - (a) puheenjohtajan valinta;
 - (b) kokouspaikat;
 - (c) kokousten valmistelu;
 - (d) asiantuntijoiden, mukaan lukien ammattialajärjestöjen ja muiden sellaisten sidosryhmien hyväksyminen kokouksiin, jotka osallistuivat e-CODEX-järjestelmän hallinnointiin sen luovutushetkellä;
 - (e) viestintäsuunnitelmat, joilla taataan kattava tiedottaminen poissa olleille hallintoneuvoston jäsenille.

6. Ohjelman hallintoneuvoston puheenjohtajana toimii jäsenvaltio, jota sitovat kaikilta osin liitteessä I luetellut säädökset ja joka käyttää e-CODEXia niiden soveltamisalalla ja jota sitovat kaikilta osin kaikki eu-LISAn hallinnoimien laaja-alaisen tietojärjestelmien kehittämistä, perustamista, hallinnointia ja käyttöä koskevat säädökset.
7. eu-LISAn on korvattava ohjelman hallintoneuvoston jäsenten matka- ja oleskelukulut. eu-LISAn työjärjestyksen 10 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin.
8. Eu-LISA huolehtii ohjelman hallintoneuvoston sihteeristötehtävistä.

13 artikla
Koulutus

eu-LISAn on suoritettava tehtävät, jotka liittyvät e-CODEX-järjestelmän teknistä käyttöä koskevan koulutuksen tarjoamiseen asetuksen (EU) 2018/1726 mukaisesti, mukaan lukien verkossa olevan koulutusmateriaalin tarjoaminen.

14 artikla
Ilmoitukset

1. Kun eu-LISA on ottanut onnistuneesti e-CODEX-järjestelmän haltuunsa, jäsenvaltioiden on ilmoitettava eu-LISAlle vuosittain tammikuun 31 päivään mennessä seuraavat tiedot:
 - (a) 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu luettelo valtuutetuista e-CODEX-yhteyspisteistä, joita hallinnoidaan niiden alueella, rajatylittävistä siviili- ja rikosoikeudellisista menettelyistä sekä lomakkeista, joita kullakin e-CODEX-yhteyspisteellä on lupa soveltaa;
 - (b) luettelo rajatylittävistä siviili- ja rikosoikeudellisista menettelyistä, joissa ne käyttävät e-CODEX-järjestelmää, sekä tieto siitä, missä määrin e-CODEX-järjestelmää voidaan käyttää kussakin näistä menettelyistä;
 - (c) kunkin niiden alueella toimivan valtuutetun e-CODEX-yhteyspisteen lähettämien ja vastaanottamien viestien lukumäärä, ryhmiteltynä vastaavan valtuutetun e-CODEX-yhteyspisteen sekä rajatylittävän siviili- ja rikosoikeudellisen menettelyn mukaan;
 - (d) valtuutettuja e-CODEX-yhteyspisteitä jäsenvaltion alueella hallinnoivien yksiköiden kohtaamien sellaisten ongelmatilanteiden lukumäärä ja tyyppi, jotka vaikuttavat e-CODEX-järjestelmän turvallisuuteen.
2. Kun eu-LISA on ottanut onnistuneesti e-CODEX-järjestelmän haltuunsa, komissio ilmoittaa eu-LISAlle vuosittain tammikuun 31 päivään mennessä seuraavat tiedot:
 - (a) 5 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu luettelo valtuutetuista e-CODEX-yhteyspisteistä, joita unionin toimielimet, elimet ja virastot hallinnoivat, rajatylittävistä siviili- ja rikosoikeudellisista menettelyistä sekä lomakkeista, joita kullakin e-CODEX-yhteyspisteellä on lupa soveltaa;

- (b) luettelo rajatylittävistä siviili- ja rikosoikeudellisista menettelyistä, joissa se käyttää e-CODEX-järjestelmää, sekä tieto siitä, missä määrin e-CODEX-järjestelmää voidaan käyttää kussakin näistä menettelyistä;
- (c) kunkin unionin toimielinten, elinten ja virastojen hallinnoiman valtuutetun e-CODEX-yhteyspisteen lähettämien ja vastaanottamien viestien lukumäärä, ryhmiteltynä vastaavan valtuutetun e-CODEX-yhteyspisteen sekä rajatylittävän siviili- ja rikosoikeudellisen menettelyn mukaan;
- (d) unionin toimielinten, elinten ja virastojen hallinnoimien valtuutettuja e-CODEX-yhteyspisteitä hallinnoivien yksiköiden kohtaamien sellaisten ongelmatilanteiden lukumäärä ja tyyppi, jotka vaikuttavat e-CODEX-järjestelmän turvallisuuteen.

15 artikla

Seuranta ja raportointi

1. eu-LISAn on ensimmäisen kerran kahden vuoden kuluttua siitä, kun se on ottanut vastuun e-CODEX-järjestelmästä, ja sen jälkeen kahden vuoden välein toimitettava komissiolle kertomus e-CODEX-järjestelmän teknisestä toiminnasta ja käytöstä, sen turvallisuus mukaan lukien.
2. eu-LISAn on konsolidoitava komissiolta ja jäsenvaltioilta 14 artiklan mukaisesti saamansa tiedot ja esitettävä seuraavat indikaattorit osana 1 kohdan mukaista kertomusta:
 - (a) niiden rajatylittävien siviili- ja rikosoikeudellisten menettelyjen luettelo ja lukumäärä, joissa e-CODEX-järjestelmää on käytetty raportointikauden aikana;
 - (b) valtuutettujen e-CODEX-yhteyspisteiden lukumäärä kunkin jäsenvaltion ja kunkin siviili- ja rikosoikeudellisen menettelyn osalta;
 - (c) niiden rajatylittävien siviili- ja rikosoikeudellisten menettelyjen vaiheet, joissa e-CODEX-järjestelmää voidaan käyttää, kunkin jäsenvaltion osalta;
 - (d) niiden viestien lukumäärä, jotka on lähetetty järjestelmän kautta kunkin siviili- ja rikosoikeudellisen menettelyn osalta kunkin valtuutetun e-CODEX-yhteyspisteen välillä;
 - (e) e-CODEX-järjestelmän turvallisuuteen vaikuttaneiden ongelmatilanteiden lukumäärä ja tyyppi sekä tiedot e-CODEX-järjestelmän turvallisuussuunnitelman noudattamisesta.
3. Komissio laatii ensimmäisen kerran kolmen vuoden kuluttua siitä, kun eu-LISA on ottanut vastuun e-CODEX-järjestelmästä, ja sen jälkeen neljän vuoden välein yleisarvioinnin e-CODEX-järjestelmästä. Yleisarvioinnissa arvioidaan tämän asetuksen soveltamista, tarkastellaan saavutettuja tuloksia suhteessa asetettuihin tavoitteisiin ja voidaan ehdottaa mahdollisia tulevia toimia. Ensimmäisen arvioinnin yhteydessä komissio tarkastelee myös ohjelman hallintoneuvoston roolia ja sen toiminnan jatkamista. Komissio toimittaa arviointikertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

16 artikla
Asetuksen (EU) N:o 2018/1726 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) 2018/1726 seuraavasti:

- (1) lisätään 1 artiklaan 4 a kohta seuraavasti:

”4 a. Virasto vastaa rajatylittävissä siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä käytettävän tietokoneistetun viestintäjärjestelmän (e-CODEX-järjestelmä) kehittämisestä ja operatiivisesta hallinnoinnista, tekninen kehitys mukaan luettuna.”;

- (2) lisätään seuraava 8 b artikla:

”8 b artikla

e-CODEX-järjestelmään liittyvät tehtävät

Virasto huolehtii e-CODEX-järjestelmän osalta seuraavista tehtävistä:

- (a) tehtävät, jotka sille on annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 20XX/XXX*;
- (b) tehtävät, jotka liittyvät e-CODEX-järjestelmän tekniseen käyttäjäkoulutukseen, verkossa olevan koulutusmateriaalin tarjoaminen mukaan luettuna.

* rajatylittävissä siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä käytettävästä tietokoneistetusta viestintäjärjestelmästä (e-CODEX-järjestelmä) ja asetuksen (EU) 2018/1726 muuttamisesta (EUVL L ...).”;

- (3) korvataan 14 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Virasto seuraa SIS II-, VIS-, Eurodac-, EES- ja ETIAS-järjestelmien, DubliNetin, ECRIS-TCN-järjestelmän, e-CODEX-järjestelmän ja muiden 1 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisen hallinnoinnin kannalta merkityksellisen tutkimustoiminnan kehitystä.”

- (4) muutetaan 19 artiklan 1 kohta seuraavasti:

- (a) korvataan ff alakohta seuraavasti:

”ff) hyväksyy seuraavat:

- i) SIS -järjestelmän teknistä toimintaa koskevat kertomukset Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1861* 60 artiklan 7 kohdan ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1862** 74 artiklan 8 kohdan mukaisesti;

- ii) VIS-järjestelmän teknistä toimintaa koskevat kertomukset asetuksen (EY) N:o 767/2008 50 artiklan 3 kohdan ja päätöksen 2008/633/YOS 17 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
- iii) EES-järjestelmän teknistä toimintaa koskevat kertomukset asetuksen (EU) 2017/2226 72 artiklan 4 kohdan mukaisesti;
- iv) ETIAS-järjestelmän teknistä toimintaa koskevat kertomukset asetuksen (EU) 2018/1240 92 artiklan 4 kohdan mukaisesti;
- v) ECRIS-TCN-järjestelmän ja ECRIS-viitesovelluksen teknistä toimintaa koskevat kertomukset Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/816*** 36 artiklan 8 kohdan mukaisesti;
- vi) yhteentoimivuuskomponenttien teknistä toimintaa koskevat kertomukset asetuksen (EU) 2019/817 78 artiklan 3 kohdan ja asetuksen (EU) 2019/818 74 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
- vii) e-CODEX-järjestelmän teknistä toimintaa koskevat kertomukset asetuksen 20XX/XXX (*tämä asetus*) 14 artiklan 1 kohdan mukaisesti;

* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1861, annettu 28 päivänä marraskuuta 2018, Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä rajatarkastuksissa, Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1987/2006 muuttamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 312, 7.12.2018, s. 14).

** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1862, annettu 28 päivänä marraskuuta 2018, Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä poliisiyhteistyössä ja rikosasioissa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä, neuvoston päätöksen 2007/533/YOS muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1986/2006 ja komission päätöksen 2010/261/EU kumoamisesta (EUVL L 312, 7.12.2018, s. 56).

*** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/816, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, niiden jäsenvaltioiden tunnistamista koskevan keskitetyn järjestelmän perustamisesta, joilla on kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden tuomioita koskevia tietoja (ECRIS-TCN), eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän täydentämiseksi ja asetuksen (EU) 2018/1726 muuttamisesta (EUVL L 135, 22.5.2019, s. 1).” ;

(b) korvataan mm alakohta seuraavasti:

”mm)huolehtii, että seuraavat julkaistaan vuosittain:

- i) asetuksen (EU) 2018/1861 41 artiklan 8 kohdan ja asetuksen (EU) 2018/1862 56 artiklan 7 kohdan mukainen luettelo toimivaltaisista viranomaisista, joilla on valtuudet tehdä suoria hakuja SIS-järjestelmään

sisältyvistä tiedoista, samalla kun julkaistaan asetuksen (EU) 2018/1861 7 artiklan 3 kohdan mukainen luettelo kansallisista SIS-toimistoista (N.SIS-toimistot) ja asetuksen (EU) 2018/1862 7 artiklan 3 kohdan mukainen luettelo SIRENE-toimistoista;

- ii) asetuksen (EU) 2017/2226 65 artiklan 2 kohdan mukainen luettelo toimivaltaisista viranomaisista;
- iii) asetuksen (EU) 2018/1240 87 artiklan 2 kohdan mukainen luettelo toimivaltaisista viranomaisista;
- iv) asetuksen (EU) 2019/816 34 artiklan 2 kohdan mukainen luettelo keskusviranomaisista;
- v) asetuksen (EU) 2019/817 71 artiklan 1 kohdan ja asetuksen (EU) 2019/818 67 artiklan 1 kohdan mukainen luettelo viranomaisista;
- vi) [e-CODEX-järjestelmästä annetun] asetuksen (EU) 20XX/XXX [tämä asetus] 6 artiklan 2 kohdan h alakohdan mukainen luettelo valtuutetuista e-CODEX-yhteyspisteistä;”;

(5) lisätään 27 artiklan 1 kohtaan alakohta dc) seuraavasti:

”dc) e-CODEX-järjestelmän neuvoa-antava ryhmä;”.

3 LUKU

Loppusäännökset

17 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

18 artikla

Kustannukset

1. Edellä 6 artiklassa tarkoitettujen tehtävien hoitamisesta aiheutuvat kustannukset katetaan Euroopan unionin yleisestä talousarviosta.
2. Edellä 7 artiklassa tarkoitettujen tehtävien kustannuksista vastaavat jäsenvaltiot ja 8 artiklassa tarkoitettujen tehtävien kustannuksista yksiköt, jotka hallinnoivat valtuutettuja e-CODEX-yhteyspisteitä.

19 artikla
Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

- 1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi
- 1.2. Toimintalohko(t) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä (ABM/ABB)
- 1.3. Ehdotuksen/aloitteen luonne
- 1.4. Tavoite (Tavoitteet)
- 1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut
- 1.6. Kesto ja rahoitusvaikutukset
- 1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)

2. HALLINNOINTI

- 2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt
- 2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä
- 2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

- 3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat
- 3.2. Arviodut vaikutukset menoihin
 - 3.2.1. *Yhteenveto arvioituista vaikutuksista menoihin*
 - 3.2.2. *Arviodut vaikutukset toimintamäärärahoihin*
 - 3.2.3. *Arviodut vaikutukset hallintomäärärahoihin*
 - 3.2.4. *Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen kanssa*
 - 3.2.5. *Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet*
- 3.3. Arviodut vaikutukset tuloihin

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus rajatylittävissä siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä käytettävästä tietokoneistetusta viestintäjärjestelmästä (e-CODEX-järjestelmä) ja asetuksen (EU) 2018/1726 muuttamisesta

1.2. Toimintalohko(t) (*ohjelmaklusteri*)

Investointi ihmisiin, sosiaaliseen koheesioon ja arvoihin ja oikeusala, perusoikeudet ja arvot

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

☐ uuteen toimeen

☐ uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen³⁹

☒ käynnissä olevan toimen jatkamiseen

☐ yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen

1.4. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.4.1. *Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu*

Tämän säädösehdotuksen tavoitteena on perustaa e-CODEX-järjestelmä ja antaa eu-LISAn (jäljempänä 'virasto') tehtäväksi sen operatiivinen hallinnointi ja järjestelmän tekninen jatkokehitys 6 artiklassa säädettyjen viraston tehtävien puitteissa.

e-CODEXin kehittivät vuosina 2010–2016 21 jäsenvaltiota, ja työhön osallistui myös muita maita/alueita ja järjestöjä. Hankekehityksen kokonaiskustannukset olivat noin 24 miljoonaa euroa, josta 50 prosenttia rahoitettiin EU:n avustuksina ja osallistuvat jäsenvaltiot rahoittivat 50 prosenttia. e-CODEXin ylläpitoon vuosina 2016–2018 myönnettiin 2 miljoonaa euroa lisärahoitusta (Me-CODEX-hanke), ja lisäksi käyttöön annettiin 3 miljoonaa euroa avustuksena järjestelmän ylläpitoon vuosina 2019–2021 (Me-CODEX II -hanke). e-CODEX on tarkoitus luovuttaa eu-LISAlle vuoden 2023 alkupuoliskolla. Tästä syystä tarvitaan uusi ylläpito hanke kattamaan järjestelmän ylläpito vuosina 2021–2023.

Järjestelmää ylläpitävät jatkossakin sen käyttäjät (jäsenvaltiot) hajautetusti siten, että kullakin jäsenvaltiolla on yksi tai useampi e-CODEX-yhteyspiste. Yhteyspisteen

³⁹ Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

perustamiseksi jäsenvaltio käyttäisi eu-LISAn ylläpitämiä ohjelmistotuotteita ja saisi eu-LISAlta teknistä apua yhteyspisteen asennus- ja konfigurointivaiheissa. eu-LISA tarjoaa tukea myös yhteyspisteiden operatiivisessa käyttöönotossa.

Komissio säilyttää toimintapolitiikkaan liittyvän roolinsa eu-LISAssa tapahtuvan työn valvonnassa ja ohjauksessa. Se myös määrittelee täytäntöönpanosäädöksillä e-CODEX-järjestelmän korkean tason osatekijät ja pyrkii ottamaan e-CODEX-järjestelmän käyttöön oikeudellisen yhteistyön turvallisen viestintäkanavana, jota käytetään tietyissä rajatylittävissä oikeudellisen yhteistyön menettelyissä EU:ssa.

Lyhyen aikavälin tarpeet: eu-LISA on 6 artiklassa määriteltyjen tehtävien suorittamisen osalta toimintakykyinen 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä.

Pitkän aikavälin tarpeet: e-CODEX-järjestelmän asteittainen käyttöönotto oikeusviranomaisten rajatylittävän yhteistyön ja rajatylittävien oikeudellisten menettelyjen pääasiallisena digitaalisena ratkaisuna Euroopan unionissa.

1.4.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

Syyt siihen, miksi toimi toteutetaan EU:n tasolla (ennen toteutusta): EU:n toimien puuttuessa on olemassa riski, että jäsenvaltiot kehittävät itsenäisesti kansallisia tietojärjestelmiä, mikä johtaa järjestelmien puutteelliseen yhteentoimivuuteen. Operatiivinen hallinnointi ja tekninen jatkokehitys EU:n tasolla on ainoa tapa saada aikaan yhteentoimiva järjestelmä oikeusviranomaisten välistä rajatylittävää viestintää varten.

Odotettu unionin luoma lisäarvo (jälkikäteen): Jäsenvaltioiden toteuttamat e-CODEX-pilottihankkeet osoittavat järjestelmän potentiaalin menettelyjen, kuten eurooppalainen vähäisiin vaatimuksiin sovellettava menettely tai eurooppalainen maksamismääräys, digitalisoinnissa siviilioikeuden alalla tai keskinäistä oikeusapua koskevien pyyntöjen ja eurooppalaisten tutkintamääräysten vaihdossa rikosoikeuden alalla.

Se, että eu-LISA hallinnoi e-CODEXia, auttaa poistamaan nämä rajoittavat tekijät

tarjoamalla valmisratkaisun, joka tuottaa mittakaavaetuja, koska EU:n on ylläpidettävä vain yhtä tietotekniikkaratkaisua turvallisen rajatylittävän viestinnän varmistamiseksi oikeusalaan. Näin ollen jäsenvaltioille rajatylittävien menettelyjen digitalisoinnista aiheutuvien kustannusten odotetaan vähenevän ja muodostavan pienemmän esteen. Jos jäsenvaltioilla ei ole käytössään välineitä järjestelmän vaatimusten täyttämiseksi, EU voisi tarjota e-CODEXiin perustuvia viitesovelluksia;

ottamalla e-CODEXin käyttöön vakaana ja kestävästä ratkaisuna, mikä synnyttää jäsenvaltioissa luottamusta siihen, että investoinnit e-CODEXiin liitettäviin paikallisiin järjestelmiin eivät ole lyhytkestoisia ja voivat näin ollen tuottaa odotettua tuottoa investoinneille.

Oikeudellisten menettelyjen digitalisointia koskevissa muissa EU:n lainsäädäntöehdotuksissa voitaisiin jo todeta e-CODEX suositelluksi tietotekniseksi järjestelmäksi rajatylittävää viestintää varten, mikä helpottaisi myöhempää täytäntöönpanoprosessia.

1.4.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

Ilman vakaata ja selkeästi määriteltyä hallintorakennetta ja operatiivista kokonaisuutta e-CODEXin kaltaiset järjestelmät, vaikka kaikki osallistujat pitäisivät niitä erittäin hyödyllisinä, eivät koskaan kehity pilottivaihetta pidemmälle ja tuota todellista EU:n tason lisäarvoa.

1.4.4. Yhteensopivuus muiden kyseeseen tulevien välineiden kanssa ja mahdolliset synergiaedut

Aloitteella tuetaan tiettyjen oikeudellisen yhteistyön alalla hyväksytyjen säädösten digitalisointia auttamalla luomaan turvallinen viestintäkanava niiden soveltamiseen osallistuvien toimivaltaisten viranomaisten välille.

e-CODEX-järjestelmä on yksi komission sähköisen oikeuden politiikan keskeisistä osatekijöistä. Sillä tehostetaan oikeussuojan saatavuutta ja tehokkuutta jäsenvaltioissa ja niiden välillä, ja se sisältyy sähköisen oikeuden toimintasuunnitelmaan 2019–2023⁴⁰. Vuoden 2016 sähköisen hallinnon toimintaohjelmaan⁴¹ sisältyi sellaisia ratkaisuja sähköisen oikeuden tukemiseksi digitaalisilla sisämarkkinoilla, joilla pyritään tarjoamaan nopeita, turvallisia ja luotettavia infrastruktuureja ja palveluja. Euroopan oikeusportali, oikeudellisen tiedon keskitetty palvelupiste EU:ssa, tarjoaa kansalaisille mahdollisuuden toimittaa vähäisiä vaatimuksia ja eurooppalaista maksamismääräystä koskevat hakemukset sähköisesti e-CODEXin avulla niissä jäsenvaltioissa, joissa sähköinen toimittaminen on sallittua.

e-CODEX on osa Verkkojen Eurooppa -ohjelmaan⁴² sisältyvää sähköisen oikeuden digitaalista palveluinfrastruktuuria.

Komissio on lisäksi ottanut käyttöön yhden e-CODEXin osatekijöistä osana Verkkojen Eurooppa -välineen sähköisen jakelupalvelun rakenneosaa ja ylläpitää sitä. Tämä osoittaa sen olevan hyödyllinen järjestelmä oikeuden alan lisäksi myös muiden alojen kannalta.

Tähän mennessä e-CODEXia on kehitetty ja ylläpidetty EU:n rahoituksella tai yhteisrahoituksella. Tämän ehdotuksen hyväksymisen myötä lisärahoitus avustuksin ei enää ole tarpeen, mikä johtaa kustannussäästöihin EU:n talousarviossa.

⁴⁰ Euroopan sähköisen oikeuden toimintasuunnitelma 2019–2023 (EUVL C 96, 13.3.2019, s. 9).

⁴¹ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – EU:n sähköisen hallinnon toimintaohjelma 2016–2020, Hallinnon digitalisaatiokehityksen vauhdittaminen (COM(2016) 179 final).

⁴² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1316/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, verkkojen Eurooppa -välineestä, asetuksen (EU) N:o 913/2010 muuttamisesta sekä asetusten (EY) N:o 680/2007 ja (EY) N:o 67/2010 kumoamisesta (EUVL L 348, 20.12.2013, s. 129).

Synergiaetujen osalta tällä ehdotuksella varmistetaan, että EU:n jäsenvaltiot voivat hyötyä investoinneista, jotka on jo tehty e-CODEX-järjestelmän luomiseksi, ja samalla vältetään lisäkustannukset sellaisen toisen järjestelmän kehittämisestä, joka täyttäisi samat liiketoimintaan liittyvät tarpeen oikeuden alalla.

1.5. Kesto ja rahoitusvaikutukset

☐ **kesto on rajattu**

- ☐ toiminta alkaa [PP/KK]VVVV ja päättyy [PP/KK]VVVV.
- ☐ maksusitoumusmäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset koskevat vuosia YYYY–YYYY ja maksumäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset vuosia YYYY–YYYY.

☒ **kesto ei ole rajattu**

- Käynnistysvaihe alkaa vuonna 2022 ja päättyy vuonna 2023,
- minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.6. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)⁴³

☐ **Suora hallinnointi**, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

- ☐ yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään
- ☐ toimeenpanovirastoja

☐ **Hallinnointi yhteistyössä** jäsenvaltioiden kanssa

☒ **Välillinen hallinnointi**, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

- ☐ kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille
- ☐ kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)
- ☐ Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle
- ☒ varainhoitoasetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille
- ☐ julkisoikeudellisille yhteisöille
- ☐ sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, jotka antavat riittävät rahoitustakuut
- ☐ sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja jotka antavat riittävät rahoitustakuut
- ☐ henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.

⁴³

Kuvaukset eri hallinnointitavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivuilla osoitteessa:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

- Jos käytetään useampaa kuin yhtä hallinnointitapaa, olisi annettava lisätietoja kohdassa ”Huomautukset”.

Huomautukset:

eu-LISA huolehtii e-CODEX-järjestelmän operatiivisesta hallinnoinnista tämän asetuksen 6 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

Asetuksen 15 artiklassa (Seuranta ja raportointi) vahvistetaan viraston velvollisuus raportoida komissiolle e-CODEX-järjestelmään liittyvistä toimistaan.

Tällä erityisvälineellä täydennetään nykyisiä mekanismeja, joista säädetään viraston perustamisesta annetun asetuksen (EU) 2018/1726 39 artiklassa.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle

Asetus ei viraston osalta vaikuta nykyiseen hallinnointitapaan (nykyisiin hallinnointitapoihin).

2.2.2. Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä

Suurin riski lyhyellä aikavälillä liittyy siihen, onko eu-LISAlla valmiudet suoriutua nopeasti tästä asetuksesta johtuvista lisätehtävistä, kun otetaan huomioon sen nykyiset ensisijaiset tehtävät eli rajanylitystietojärjestelmän (EES), Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (ETIAS), kolmansien maiden kansalaisia koskevan eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän (ECRIS-TCN), uudistetun Schengenin tietojärjestelmän (SIS), viisumitietojärjestelmän (VIS) ja Eurodacin kehittäminen ja hallinnointi.

Riskiä lievennetään lykkäämällä e-CODEXin ja eu-LISAn välisen luovutusvaiheen päättymistä 1. päivään heinäkuuta 2023 sekä sillä, että tämän asetuksen nojalla ehdotetun siirron laajuus on suhteellisen pieni ja resursseja ei jaeta muiden käynnissä olevien lainsäädäntöehdotusten kanssa ja ne ovat näistä muista riippumattomia.

2.2.3. Valvontamenetelmä(t)

Unionin virastona eu-LISA soveltaa erillisvirastoja koskevia riittäviä horisontaalisia valvontamenetelmiä.

eu-LISAn varainhoitoa koskevissa säännöissä, jotka perustuvat virastoja koskevaan varainhoidon puiteasetukseen, määrätään sisäisen tarkastajan nimittämisestä ja sisäistä tarkastusta koskevista vaatimuksista.

Täytäntöönpanosäädöksissä, joilla laajennetaan e-CODEXin kattamia oikeudellisia menettelyjä, on oltava tarkistettu rahoitus selvitys, jolla varmistetaan asianmukaisten taloudellisten ja henkilöresurssien osoittaminen eu-LISAlle.

eu-LISA panee täytäntöön sisäisen valvonnan kehyksen, joka perustuu Euroopan komission sisäisen valvonnan kehykseen ja Committee of Sponsoring Organizations

-komitean alkuperäiseen yhdenmennyyn sisäisen valvonnan kehykseen. Yhtenäisessä ohjelma-asiakirjassa on annettava tietoja sisäisen valvonnan järjestelmistä, kun taas konsolidoidussa vuotuisessa toimintakertomuksessa on oltava tietoja sisäisen valvonnan järjestelmien tehokkuudesta ja vaikuttavuudesta, riskinarviointi mukaan luettuna.

Myös eu-LISAn sisäisen tarkastuksen yksikkö huolehtii sisäisestä valvonnasta vuotuisen tarkastussuunnitelman perusteella ottaen erityisesti huomioon eu-LISAn riskien arvioinnin.

- 2.2.4. *Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikajankohdan odotetuista virheriskitasoista*

Asetus ei viraston osalta vaikuta nykyisen valvonnan kustannustehokkuuteen.

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut ehkäisy- ja suojatoimenpiteet, esimerkiksi petostentorjuntastrategian pohjalta

Unionin virastona eu-LISA soveltaa riittäviä horisontaalisia toimenpiteitä petosten, korruption ja muun laittoman toiminnan torjumiseksi, kuten asetuksen (EU) 2018/1726 50 artiklassa säädetään.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tuleva monivuotisen rahoituskehyksen otsake ja menopuolelle ehdotettu uusi budjettikohta (ehdotetut uudet budjettikohdat)

Moni- vuotisen rahoitus- kehyksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero [...][Otsake.....]	JM/ EI- JM ⁴⁴	EFTA- mailta ⁴⁵	Ehdokas- mailta ⁴⁶	Kolman- silta mailta	Varainhoito- asetuksen [21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa] tarkoitett rahoitusosuudet
2	07 07 Oikeusasiat	EI-JM	EI	EI	EI	EI
7	20 01 Komission hallintomenot	EI-JM	EI	EI	EI	EI

⁴⁴ JM = jaksotetut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

⁴⁵ EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

⁴⁶ Ehdokasmaat ja soveltuvin osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista menoihin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	2	”Yhteenkuuluvuus ja arvot”
---	----------	----------------------------

eu-LISA			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Vuoden 2027 jälkeen</i>	YHTEEN- SÄ
ERITYISTAVOITE 1: e-CODEX-järjestelmän ylläpito ja kehittäminen	Sitoumukset	(1)	0	0,053	1,430	1,831	1,831	1,789	1,789	1,789	8,723
	Maksut	(2)	0	0,053	1,430	1,831	1,831	1,789	1,789	1,789	8,723
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 2 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	= 1 + 1 a + 3 a	0	0,053	1,430	1,831	1,831	1,789	1,789	1,789	8,723
	Maksut	= 2 + 2 a + 3 a	0	0,053	1,430	1,831	1,831	1,789	1,789	1,789	8,723

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	7	”Komission hallintomenot”
---	----------	---------------------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Vuoden 2027 jälkeen</i>	YHTEEN- SÄ
Henkilöresurssit			0	0,075	0,150	0,150	0,150	0,150	0,150	0,150	0,825
Muut hallintomenot			0	0,084	0,007	0,007	0,007	0,007	0,007	0,007	0,119

Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	0	0,159	0,157	0,157	0,157	0,157	0,157	0,157	0,944
--	--	---	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Vuoden 2027 jälkeen</i>	YHTEENSÄ
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEISIIN KUULUVAT määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	0	0,212	1,587	1,988	1,988	1,946	1,946	1,946	9,667
	Maksut	0	0,212	1,587	1,988	1,988	1,946	1,946	1,946	9,667

3.2.2. Arvioidut vaikutukset eu-LISAn määrärahoihin

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tavoitteet ja tuotokset eu-LISA ↓			2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027		YHTEENSÄ	
	TUOTOKSET																	
	Ty yp pi 47	Kes kim äär. kust annu kset	Lkm	Kustan nus	Lkm	Kustan nus	Lkm	Kustann us	Lkm	Kustan nus	Lkm	Kustan nus	Lkm	Kustan nus	Lkm	Kustann us	Lukumäärä yhteensä	Kustannukset yhteensä
ERITYISTAVOITE 1: e-CODEX-järjestelmän ylläpito ja kehittäminen																		
Oma henkilöstö – väliaikaiset toimihenkilö t (TA)	TA/0,150/vuosi						2	0,300	2	0,300	2	0,300	2	0,300	2	0,300	10	1,500

⁴⁷ Tuotokset ovat tuloksena olevia tuotteita ja palveluita (esim. rahoitettujen opiskelijavaihtojen määrä tai rakennetut tiekilometrit).

Oma henkilöstö – sopimus-suhteiset toimihenkilö	CA FV IV / 0,08 / vuosi			2	0,053	3	0,240	3	0,240	3	0,240	3	0,240	3	0,240	15	1,253
Hankinnat – ulkoistetut palvelut	8 sisäisissä tehtävissä työskentelevää palveluntarjoajaa /					4	0,480	8	0,960	8	0,960	8	0,960	8	0,960	36	4,320
Neuvoa-antavan ryhmän kokoukset	0,021 kokousta kohti					6	0,126	4	0,084	4	0,084	4	0,084	4	0,084	22	0,462
Ohjelman hallinto-neuvoston kokoukset	0,021 kokousta kohti					6	0,126	4	0,084	4	0,084	4	0,084	4	0,084	22	0,462
Hankkeen edistymistä kartoittavat kokoukset	0,021 kokousta kohti					2	0,042	4	0,084	4	0,084	2	0,042	2	0,042	14	0,294
Liiketoiminnan mallintamista käsittelevät	0,021 työpajaa kohti					3	0,063	3	0,063	3	0,063	3	0,063	3	0,063	15	0,315
Virkamatkat	0,007 virkamatkaa kohti					4	0,003	8	0,006	8	0,006	8	0,006	8	0,006	36	0,027
Laitteistot ja ohjelmistotuotteet							0,05		0,01		0,01		0,01		0,01		0,09

Välisumma, erityistavoite 1				0,053		1,430		1,831		1,831		1,789		1,789		8,723
ERITYISTAVOITE 2:																
Välisumma, erityistavoite 2																

Oman henkilöstön kokonaistarve on 5 kokoaikavastaavaa:

- 5 kokoaikavastaavaa varmistetaan uudella sisäisellä henkilöstöllä – kaksi väliaikaista toimihenkilöä (AD 5–7) ja kolme sopimussuhteista toimihenkilöä (tehtäväryhmä IV);
- 2 kokoaikavastaavaa (2 sopimussuhteista toimihenkilöä) rekrytoidaan jo 1. syyskuuta 2022 alkaen, jotta voidaan aloittaa rekrytointiprosessi ja varmistaa, että koko tiimi on toiminnassa haltuunotto-prosessin alkaessa (1. tammikuuta 2023).

Tekniset palvelut varmistetaan hankkimalla ulkopuolisia palveluntarjoajia (yhteensä 8 sen jälkeen, kun luovutus eu-LISAlle on saatu päätökseen).

Lisäksi lasketaan, että kustannuksia aiheutuu matkakuluista ja päivärahoista, kun yksi edustaja jokaisesta jäsenvaltiosta osallistuu seuraaviin:

- 4 neuvoa-antavan ryhmän kokousta vuodessa;⁴⁸
- 4 ohjelman hallintoneuvoston kokousta vuodessa;
- 4 hankkeen edistymistä kartoittavaa kokousta vuodessa kolmen ensimmäisen vuoden ajan, sen jälkeen 2 kokousta vuodessa;
- 3 liiketoiminnan mallintamista käsittelevää työpajaa vuodessa.

⁴⁸

Määrää lisätään vuonna 2023, koska yhteistyötä on lisättävä luovutusvaiheen aikana.

Virkamatkakustannukset on laskettu mukaan, jotta eu-LISAn henkilöstö voi osallistua asetuksen 5 artiklassa tarkoitettujen täytäntöönpanoasetusten hyväksymistä varten järjestettäviin komitean kokouksiin.

Laitteistojen ja ohjelmistotuotteiden kustannusten on tarkoitus kattaa operatiiviset tarpeet ja eu-LISAn olemassa olevan laitteistoinfrastruktuurin täydentäminen tämän asetuksen 6 artiklan 3 kohdan a alakohdan osalta. Alkuinvestoinnin jälkeen ylläpitokustannusten arvioidaan olevan siitä 20 prosenttia (laitteistojen uusiminen, ohjelmistolisenssit jne.). Datakeskuksen lattiapinta-alan käyttö on vähäistä, kun otetaan huomioon, että uusi laitteisto (tarvittaessa) rajoittuu neljään korttipalvelimeen pääkeskuksessa ja samaan määrään varakeskuksessa.

3.2.3. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Vuosi	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	YH- TEENSÄ
-------	------	------	------	------	------	------	------	---------------

Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKE 7								
Henkilöresurssit		0,075	0,150	0,150	0,150	0,150	0,150	0,825
Muut hallintomenot		0,084	0,007	0,007	0,007	0,007	0,007	0,119
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKE 7, välisumma		0,159	0,157	0,157	0,157	0,157	0,157	0,944

Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 7 sisällymättömät⁴⁹								
Henkilöresurssit								
Muut hallintomenot								
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 7 sisällymättömät, välisumma								

YHTEENSÄ	0	0,159	0,157	0,157	0,157	0,157	0,157	0,944
-----------------	----------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Henkilöresursseja ja muita hallintomenoja koskeva määräraharake katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla pääosaston määrärahoilla ja/tai pääosastossa toteutettujen uudelleenjärjestelyjen tuloksena saaduilla määrärahoilla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimeen hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

Hallintomenot kattavat yhden AD-virkamiehen komission oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosastossa. Hänen pääasialliset tehtävänsä (ks. alempana) ovat seuraavat:

⁴⁹ Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

- 5 artiklassa tarkoitettuihin täytäntöönpanosäädöksiin liittyvän työn valvonta, luovutusprosessin järjestäminen ja toiminta sen jälkeen poliittisena yhteyshenkilönä virastoon nähden;
- komission henkilöstön virkamatkakustannukset osallistumisesta eu-LISAn järjestämiin kokouksiin (10/vuosi – osallistuminen hallintoneuvoston, ohjelman hallintoneuvoston ja neuvoa-antavan ryhmän kokouksiin);
- jokaisen jäsenvaltion edustajan matka- ja oleskelukulut, kun he osallistuvat asetuksen 5 artiklassa tarkoitettujen täytäntöönpanoasetusten hyväksymistä varten järjestettäviin komitean kokouksiin (tarkoitus järjestää vuonna 2022).

3.2.3.1. Henkilöresurssien arvioitu tarve

Virasto eu-LISA – tiivistelmä

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Vuosi	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	YH-TEENSÄ
-------	------	------	------	------	------	------	------	-----------

Virkamiehet (AD-palkkaluokka)								
Virkamiehet (AST-palkkaluokka)								
Sopimussuhteiset toimihenkilöt		0,053	0,240	0,240	0,240	0,240	0,240	1,253
Väliaikaiset toimihenkilöt			0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	1,500
Kansalliset asiantuntijat								

YHTEENSÄ		0,053	0,540	0,540	0,540	0,540	0,540	2,753
-----------------	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Viittä oman henkilöstön jäsentä (kaksi väliaikaista toimihenkilöä ja kolme sopimussuhteista toimihenkilöä) ehdotetaan hoitamaan keskeisiä tehtäviä. e-CODEX-järjestelmää varten tarvitaan erityiset yhteisresurssit, jotta vältetään kilpailu resursseista sisäasioihin liittyvien toimien kanssa. Jäsenvaltioiden sidosryhmät kiinnittävät erityistä huomiota siihen, että varmistetaan kohdennettujen resurssien osoittaminen e-CODEX-järjestelmään.

Ulkoisten palveluntarjoajien avulla näillä resursseilla voidaan hallinnoida nykyisen järjestelmän ylläpitoa, e-CODEX-järjestelmän jatkokehitystä ja e-CODEX-tuen asteittaista laajentamista oikeudellisiin menettelyihin oikeudellisen yhteistyön alalla yhden tai kahden menettelyn vuositahdilla monimutkaisuudesta riippuen.

Arvioidut vaikutukset henkilöstöön (lisäys kokoaikaiseksi muutettuna) – henkilöstötaulukko

Tehtäväryhmä ja palkkaluokka	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
------------------------------	------	------	------	------	------	------	------

AD (väliaikainen toimihenkilö)	0	0	2	2	2	2	2
KAIKKI YHTEENSÄ	0	0	2	2	2	2	2

Arviodut vaikutukset henkilöstöön (lisäys) – ulkopuolinen henkilöstö

Sopimussuhteiset toimihenkilöt	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Tehtäväryhmä IV	0	2 ⁵⁰	3	3	3	3	3
Yhteensä	0	2	3	3	3	3	3

Asetus on määrä hyväksyä 1. päivään tammikuuta 2022 mennessä ja keskeisen henkilöstön rekrytointi on saatava päätökseen 1. päivään tammikuuta 2023 ja muun henkilöstön 1. päivään heinäkuuta 2023 mennessä. Keskeinen henkilöstö työskentelee 1. päivästä tammikuuta 1. päivään heinäkuuta 2023 välisenä aikana varmistaakseen e-CODEX-järjestelmän onnistuneen haltuunoton jäsenvaltioiden yhteenliittymältä. Virasto on 1. päivästä heinäkuuta 2023 alkaen yksin vastuussa kaikista asetuksen 6 artiklassa vahvistetuista toimista.

Oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto – tiivistelmä

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

Vuosi		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Henkilöstötaulukoon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)								
Päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa			1	1	1	1	1	1
EU:n ulkopuoliset edustustot								
Tutkimustoiminta								
• Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna): AC, AL, END, INT ja JED ⁵¹								
Otsake 7								
Rahoitus moni-vuotisen rahoitus-kehyksen OTSAK-KEESTA 7	– päätoimi-paikassa							
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa							

⁵⁰ 1. syyskuuta 2022 alkaen.

⁵¹ Sopimussuhteiset toimihenkilöt, paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja JPD = nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

Ohjelman määrä-rahoista rahoitet-tavat ⁵²	– päätoimi-paikassa							
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa							
Tutkimustoiminta								
Muu (täsmennä)								
YHTEENSÄ			1	1	1	1	1	1

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisissa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	Oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston henkilöstö osallistuu eu-LISAn tekemän työn poliittiseen hallinnointiin ja valvontaan sekä asetuksessa edellytettyjen täytäntöönpanosäädösten valmisteluun (2022). e-CODEX-järjestelmän osalta toimita keskitytään erityisesti seuraaviin: – viraston toimintaan liittyvien operatiivisten ja toimintapoliittisten näkökohtien määrittely, täytäntöönpano ja koordinointi; – kaikkien e-CODEX-järjestelmän neuvoa-antavalle ryhmälle, ohjelman hallintoneuvostolle ja tarvittaessa eu-LISAn hallintoneuvostolle toimitettujen asiakirjojen analysointi ja kommentointi; – neuvoa-antavan ryhmän ja eu-LISAn hallintoneuvoston kokousten valmistelu ja niihin osallistuminen sekä jatkotoimet edistymisraportin jälkeen; – säädösten (täytäntöönpanosäädösten) laatiminen, viraston antamien asiakirjojen tarkastaminen ja korjaaminen oikeudelliset, tekniset ja talousarvioon liittyvät rajoitukset huomioon ottaen; – osallistuminen viraston suunnittelutoimiin (ohjelma-asiakirja) sekä niiden yhdenmukaisuuden varmistaminen poliittisten painopisteiden ja viraston toimeksiannon kanssa; – tarvittaessa viraston eri foorumeiden (hallintoon liittyvät tai tekniset) seuraaminen ja niihin osallistuminen sekä komission kannan esittäminen.
	Ulkopuolinen henkilöstö

⁵² Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

3.2.4. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

Ehdotus/aloite

- ☒ rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja
- ☐ rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

Määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Vuosi	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	YHTEEN- SÄ
Rahoitukseen osallistuva taho								
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ								

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- ☒ Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- ☐ Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:
 - ☐ vaikutukset omiin varoihin
 - ☐ vaikutukset muihin tuloihin

tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin ☐

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ⁵³						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Momentti							

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen tapauksessa:

Muita huomautuksia (esim. tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmä/-kaava tai muita lisätietoja).
mation).

⁵³ Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.